

ПІДПИШИ КОНТРАКТ ЗІ ЗБРОЙНИМИ СИЛАМИ УКРАЇНИ

0 800 50 00 51

MIL.GOV.UA/CONTRACT

№06 • ЧЕРВЕНЬ 2018

ЧИТАТИ – ЩОБ ЗНАТИ, ЗНАТИ – ЩОБ ПЕРЕМАГАТИ!

У К Р А Ї Н И

Військо

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДРУКОВАНИЙ ОРГАН МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

ЛІЦЕЇСТИ УКРАЇНСЬКОГО ФЛОТУ

С. 34

Випускники Військово-морського ліцею отримали атестати про повну середню освіту та нагрудні знаки ліцеїстів.

«ВІЛЬХА» – ЮВЕЛІРНА
ТОЧНІСТЬ СИЛИ

С.18

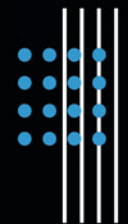
ПЕРЕМОГА БУДЕ
НА ДОНБАСІ!

С.42

МАМА
КСЮША

С.55

МИ — НЕСКОРЕНІ!

**ЗНАЙОМТЕСЬ ЗІ ЗБІРНОЮ УКРАЇНИ
ІГОР НЕСКОРЕНИХ 2018**

СІДНЕЙ, АВСТРАЛІЯ 20-27 жовтня 2018

INVICTUSGAMES.IN.UA

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Міністерство
оборони
України

Міністерство
внутрішніх справ
України

Міністерство
інформаційної політики
України

Міністерство
соціальної політики
України

Міністерство
освіти та науки
України

Міністерство
охорони здоров'я
України

Міністерство
культури
України

КООРДИНАЦІЙНИЙ ЦЕНТР

Український олімпійський комітет

ЗМІСТ

2 | АКЦЕНТИ

6 | ВІЗИТ ДО БРЮССЕЛЯ

Безпека України – безпека Європи

12 | РЕФОРМА ЗБРОЙНИХ СИЛ

Скільки років військовій частині?

18 | НОВЕ ОЗБРОЄННЯ

«Вільха» – ювелірна точність сили

22 | ХОРОБРІ СЕРЦЯ

«Горлівський трилер»
деснянського «Тигра»

28 | АДРЕСИ МУЖНОСТІ

«Лісоруб»

34 | МАЙБУТНЄ ВІЙСЬКА

Ліцеїсти українського флоту

38 | ВІЛЬНИЙ МАРІУПОЛЬ

Непереможне місто

42 | STRONG EUROPE TANK CHALLENGE 2018

Перемога буде на Донбасі!

48 | INVICTUS GAMES

15 нескорених

50 | ЗА ПОКЛИКОМ ДУШІ

Діти небесного легіону

55 | ВОЛОНТЕРИ

Мама Ксюша

58 | ПРАВДИВЕ СЛОВО – НАША ЗБРОЯ!

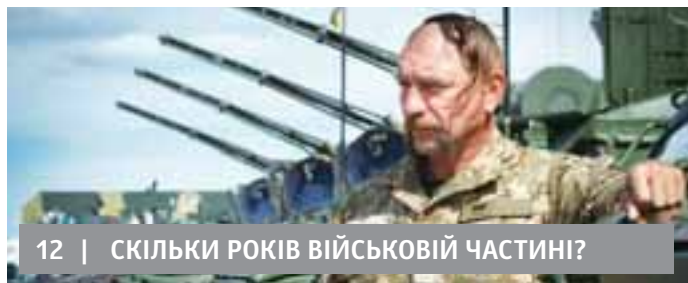
«Найкращий вірш
ще ходить на свободі...»

60 | НІКОЛИ ЗНОВУ

Корюківська трагедія:
наймасовіша каральна акція
Другої світової

64 | СМІЄМОСЯ, БО СМІЄМО

ПримаНдон

12 | СКІЛЬКИ РОКІВ ВІЙСЬКОВІЙ ЧАСТИНІ?

38 | НЕПЕРЕМОЖНЕ МІСТО

50 | ДІТИ НЕБЕСНОГО ЛЕГІОНУ

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДРУКОВАНИЙ ОРГАН МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Засновник:

Міністерство оборони
України

Адреса редакції:

01015, м. Київ, вул. Московська,
45/1, корпус 33

Телефони редакції:

(044) 280-60-28, 280-60-45
mail: viysko2012@ukr.net

Електронна версія:

<http://www.viysko.com.ua/>
© «Військо України», 2014

Підписано до друку:

23.06.2018 р.
Наклад: 2500

Віддруковано:

ТОВ «Ландпрес»
Передплатний індекс: 74101
Передплату можна оформити
в усіх поштових відділеннях
зв'язку

Свідоцтво про державну реєстрацію:

КВ № 827 від 12.07.1994 р.

Головний редактор:

Валентин БУРЯЧЕНКО

Заступник головного

редактора:
Андрій МИРОНЧУК

Відповідальний секретар:

Вячеслав ПЕТРОВСЬКИЙ

Начальники відділів:

Олександр БІРЧЕНКО,
Ігор ПАРУБСЬКИЙ

Спеціальні кореспонденти:

Сергій БАСАРАБ,
Олег СУШИНСЬКИЙ,
Галина ЖОЛТІКОВА,
Олег ЯНОВСЬКИЙ-ШПАК

Кореспонденти:

Валерія СОКОЛІК,
Валерій ВОРОНЧУК,
Олександр ПАНЮКОВ,
Дарія МАРКЕВИЧ

Літературний редактор:

Олена ПОЛЯНСЬКА

Редакція не несе відповідальності за зміст повідомлень інформагентств і може друкувати статті, не поділяючи поглядів автора. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій. Роботи (фотознімки, статті, малюнки, тексти та інші матеріали), які прийшли на адресу редакції, не рецензуються і не повертаються. Передрук матеріалів чи будь-яке інше їх використання можливе лише з письмового дозволу редакції. При використанні матеріалів посилання на журнал «Військо України» обов'язкове. За зміст реклами відповідальність несе рекламодавець.

ПОСИЛИТИ ТИСК НА КРЕМЛЬ

Україну з візитом відвідала делегація Політико-безпекового комітету Європейського Союзу для ознайомлення із реальною ситуацією на Донбасі. Візит, який відбувся на запрошення Президента України, має особливо важливе значення у світлі чергового перегляду санкцій Євросоюзу щодо Російської Федерації у червні та липні поточного року та підготовки до проведення 20-го саміту Україна – ЄС у Брюсселі 9 липня 2018 року.

Під час зустрічі Президента України з представниками держав – членів ЄС детально

обговорювалася безпекова ситуація в зоні проведення операції Об'єднаних сил, результати нещодавньої зустрічі міністрів закордонних справ у «нормандському форматі», стан виконання Мінських домовленостей, а також перспективи розгортання миротворчої місії ООН в окупованих районах Донецької і Луганської областей.

Петро Порошенко присвятив значну увагу ситуації в окупованому Криму, зокрема у контексті будівництва Росією мосту та блокування частини Азовського моря для українських судів, звільненню

українських заручників та політичних в'язнів. Глава держави зазначив, що такі дії РФ потребують адекватної реакції, та наголосив на важливості продовження та посилення кримського пакету санкцій проти Російської Федерації.

Також Президент України закликав держави – члени ЄС збільшити тиск на Кремль для якнайшвидшого звільнення українських політичних в'язнів та заручників.

Сторони підтвердили готовність до подальшого поглиблення співробітництва між Україною та ЄС у сфері спільної зовнішньої

СWІХ-2018: ЗАХИСТ ВІД КІБЕРЗАГРОЗ

Цього року у багатонаціональних навчаннях НАТО СWІХ-2018 беруть участь українські фахівці з кібернетичної безпеки – Збройні Сили України успішно завершили багаторічну процедуру приєднання до цих навчань та отримали статус повноцінного учасника цільової групи з кібернетичної безпеки.

Основною метою навчань є дослідження, випробування та перевірка сумісності систем управління різного призначення Об'єднаних багатонаціональних сил, зокрема захищеності від

кібернетичних загроз.

В межах багатонаціональних навчань НАТО СWІХ-2018 українські військові фахівці з кібернетичної безпеки разом зі своїми колегами з понад 20 країн відпрацьовуватимуть питання кібернетичного захисту інформаційної інфраструктури. Основні зусилля спрямовані на

та безпекової політики, зокрема щодо протидії гібридним загрозам, кібератакам, втручанню у виборчі процеси.

Представники держав – членів ЄС відзначили прогрес України на шляху здійснення реформ та виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, а також підтвердили незмінну підтримку з боку Євросоюзу європейських прагнень та територіальної цілісності України.

Також у межах візиту в Україну, делегація Політико-безпекового комітету ЄС відвідала район проведення операції Об'єднаних сил, де іноземні дипломати на власні очі змогли побачити докази порушень Мінських угод з боку російсько-окупаційних військ, обстріли українських позицій ворожою артилерією упродовж травня-червня цього року.

Командувач Об'єднаних сил генерал-лейтенант Сергій Наєв поінформував представників держав – членів ЄС про роботу щодо відновлення критично важливих об'єктів інфраструктури в районі бойових дій, а також надання гуманітарної допомоги та реалізації інших соціальних проектів для місцевого населення.

дослідження захищеності комплексів та систем управління, також і телекомунікаційного обладнання, яке перебуває на озброєнні військ зв'язку Збройних Сил України.

Участь українських військовослужбовців у цих навчаннях сприяє підвищенню сумісності з країнами НАТО щодо підготовки особового складу кіберпідрозділів, розробки та впровадження нормативної бази у сфері кібернетичної безпеки та досягнення технічної сумісності під час спільного виконання завдань у складі Об'єднаних багатонаціональних сил.

АРМІЇ – СУЧАСНУ ЗБРОЮ

2018 року Збройні Сили України вже отримали понад 650 зразків озброєння та військової техніки. Це, зокрема, бойові машини піхоти, автомобільна техніка, артилерійські системи, автоматичні гармати, радіотехнічні засоби, безпілотні авіаційні комплекси, засоби зв'язку тощо. Окрім цього, активно здійснюються заходи щодо забезпечення армії новітнім та модернізованим озброєнням, військовою та спеціальною технікою, насамперед – частин, які виконують бойові завдання. В оборонному відомстві планують цього року завершити розробку модернізованої реактивної системи залпового вогню, озброєної новітніми високоточними ракетами, а також рухомого автоматизованого командного пункту підрозділів ППО та авіації, модернізованого переносного зенітного ракетного комплексу та командно-штабної машини на базі БТР та БМП.

Також Міністерство оборони вдосконалює механізм формування та виконання державного оборонного замовлення і закупівлі нових зразків озброєння та військової техніки. Одним із напрямів є виконання завдань, спрямованих на реалізацію Плану дій впровадження оборонної реформи у 2016-2020 роках. Наприклад, планується до кінця 2020 року забезпечити формування державного оборонного замовлення на трирічний період із можливістю

щорічного коригування його показників, запровадження новітніх технологій виробництва військової техніки, створення замкнутих циклів розробки і виробництва основних видів озброєння, військової і спеціальної техніки, досягнення повної незалежності виробництва від поставок обладнання, складників та матеріалів із Російської Федерації. Для забезпечення Збройних Сил України найсучаснішими зразками озброєння та військової техніки від провідних держав світу організовано роботу щодо вдосконалення системи державного контролю задля приведення її до стандартів НАТО стосовно захисту оборонних технологій та контролю за їхнім кінцевим використанням. Також ведеться робота щодо набуття оборонним відомством та іншими державними замовниками права на укладання договорів (контрактів) із закупівлі ОВТ за імпортом, що дозволить Міноборони безпосередньо в рамках військово-технічного співробітництва укладати державні контракти та спростити процедуру постачання Збройним Силам озброєння та військової техніки країн – членів НАТО. Крім цього, у вітчизняному оборонному відомстві вже затверджено алгоритм переходу на інтегровану систему закупівель ОВТ, яка передбачає збільшення частки закупівель звичайних видів озброєнь за відкритою процедурою.

ПРАВО НА ЖИТЛО

Після анексії Криму та подій на Сході в Україні залишалося неврегульованим питання забезпечення житлом та перебування на квартирному обліку деяких категорій військовослужбовців, які прибули з тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим та окремих районів Донецької та Луганської областей, за якими зберігаються права власності на жилі приміщення, також і службові, що знаходяться на тимчасово окупованих територіях і проживання в яких стало неможливим. Саме тому Кабінет Міністрів схвалив зміни до статті 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо врегулювання цього питання.

— Останнім часом було багато особливостей, які призвели до крадіжки майна наших військових, до крадіжки квартир, будинків, де проживали українські військові, які були вірні Військовій присязі і вийшли в Україну з Криму. Внесення змін до закону надає можливість нашим військовим отримати житло і право на компенсацію за піднайом житла, незважаючи на те, була у них квартира в окупованому Криму чи ні, — прокоментував цю урядову ініціативу Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак.

За словами очільника оборонного відомства, для забезпечення житлом офіцерів і матросів

Військово-Морських Сил до кінця 2018-го в Одесі планується здати будинок на 82 квартири, гуртожиток на 400 місць, а також інфраструктуру військового містечка на 1500 військових.

— Тим самим ми значно покращимо соціальний захист військовослужбовців, — зазначив глава оборонного відомства.

Також втілюється в життя проект будівництва житлових комплексів для контрактників — вже розпочато будівельні роботи на 124 об'єктах. Крім цього, на 11 об'єктах вже завершено улаштування фундаменту та виконуються роботи 2-го етапу — зведення цегляних стін 1-го поверху та їхнє перекриття. Загалом термін будівництва однієї казарми поліпшеного планування відповідно до умов конкурсної документації триває 210 календарних днів від початку робіт. До здійснення технічного нагляду за будівництвом житлових комплексів для контрактників залучено фахівців ДП МО України «Центральний проектний інститут».

За словами заступника начальника Головного квартирно-експлуатаційного управління ЗС України полковника Олександра Чергінця, середня вартість однієї казарми згідно з укладеними договорами становить 15,3 млн грн. А загальна фактична економія за результатами торгів по 129 об'єктах за допомогою системи ProZorro становить 272,2 млн грн.

ВІЙСЬКО ПОПОВНЯЮТЬ ОФІЦЕРИ ЗАПАСУ

У Збройні Сили України призвали півтисячі офіцерів запасу майже за 40 військово-обліковими спеціальностями. Ці офіцери навчалися на кафедрах військової підготовки, мають вищу освіту не нижче бакалавра та раніше не проходили військову службу.

Мета призову офіцерів — набуття ними практичних навичок й умінь для збройного захисту держави, збільшення кількості військово-навчених осіб в запасі та підвищення рівня укомплектованості Збройних Сил офіцерським складом.

З 15 червня офіцерів направлено на курси перепідготовки та підвищення кваліфікації. Після проходження цих курсів офіцерів призначають на посади до небойових військових частин. До участі в операції Об'єднаних сил такі офіцери не залучатимуться. Направлення їх до району операції Об'єднаних сил можливе лише у добровільному порядку після укладання контрактів. На офіцерів, яких призвано, розповсюджується весь пакет соціальних пільг та гарантій військовослужбовців за контрактом. Також за ними зберігаються місця роботи, посади і середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, незалежно від підпорядкування та форми власності.

ЗНАЙТИ ПРЕСТИЖНУ РОБОТУ

У Харкові завершилося чергове навчання на курсах з перепідготовки в межах реалізації спеціальної програми НАТО – Україна, що передбачає професійне навчання та соціальну адаптацію колишніх військовослужбовців, які звільнені зі служби або планують піти в запас найближчим часом.

Близько трьох місяців 44 особи опанували курс підготовки за напрямками «Сучасні технології інформаційних систем» і «Менеджмент та ділове адміністрування». На Харківщині курси з перепідготовки військовослужбовців за кошти країн – членів НАТО діють із 2009 року. За цей час близько 1500 колишніх військових у різних харківських вишах стали фахівцями із менеджменту, комп'ютерних технологій чи покращили своє знання іноземної мови.

Загалом з 1999 року по всій Україні вже понад 10 тисяч колишніх військовослужбовців пройшли навчання за кошти країн – членів Північноатлантичного альянсу. Як результат, до 75% від усіх випускників курсів знайшли престижну роботу завдяки новим знанням.

НАВЧИТИСЯ ЗАХИЩАТИ БАТЬКІВЩИНУ

У другій декаді червня на базі однієї з військових частин Новоград-Волинського гарнізону відбулися навчальні збори з підрозділом територіальної оборони Житомирщини.

До практичних занять залучалося близько сотні військовозобов'язаних. Головна мета п'ятиденних зборів – відновлення та підтримання навченості особового складу та проведення заходів бойового злагодження підрозділу. Заняття з тактико-спеціальної, інженерної, розвідувальної та військово-медичної підготовки, мінної безпеки, експлуатації засобів зв'язку та військової топографії проводили досвідчені інструктори – офіцери, що мають бойовий досвід участі в АТО.

В ході заняття з вогневої підготовки кожен боєць підрозділу поновив навички ведення вогню зі штатної зброї та метання ручних гранат. Переважна більшість

військовозобов'язаних мають досвід військової служби та участі в бойових діях, тож на вогневих рубежах демонстрували відмінні результати. Заразом, стрільби дозволили виявити кращих у володінні тими чи іншими зразками озброєння.

На заняттях з тактичної медицини військовослужбовці навчалися прийомам надання першої медичної допомоги в бойових умовах. А на тактичній підготовці відпрацьовували дії підрозділу в обороні та наступі.

НУДГУВАТИ НЕ ДОВЕДЕТЬСЯ!

На початку червня для майже 150 дітей розпочався літній сезон відпочинку в дитячому закладі оздоровлення та відпочинку Збройних Сил України, розташованому в Одесі.

За словами директора закладу Таїсії Заброди, цього року упродовж чотирьох табірних змін на березі Чорного моря зможуть відпочити понад 630 дітей з усієї України. Переважна більшість з

них – це діти учасників АТО, сироти, внутрішньо переміщені особи, діти з багатодітних сімей тощо.

У програмі відпочинку для кожної зміни передбачено заняття з пожежної безпеки, зустрічі біля вогнища з учасниками АТО, численні екскурсії містом та відвідування музеїв, цирку й дельфінарію. Також упродовж сезону постійно діятимуть три гуртки – спортивний, хореографічний та вокальний. Сезон відпочинку 2018 року буде проводитися з елементами військово-патріотичної гри «Джура». Усіх дітей поділять на рої за віком, також будуть призначені десятники та отамани. Для старшокласників уже сплановано похід із ночівлею на природі та приготуванням похідної каші. Усі охочі також зможуть вивчити елементи бойового гопака.

Безпека України – безпека Європи

На початку червня у Брюсселі відбулася дводенна зустріч міністрів оборони НАТО, яка стала останньою політичною консультацією перед самітом Альянсу, який проводитиметься у столиці Бельгії 11-12 липня

Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак також відвідав із візитом штаб-квартиру НАТО, де в багатосторонньому форматі зустрічався з міністрами оборони США, Великої Британії, Канади, Литви і Польщі, провів двосторонні зустрічі з міністрами оборони Канади та Польщі.

Окрім переговорів з колегами, очільник вітчизняного оборонного відомства взяв участь у засіданні Північноатлантичної ради

з країнами – контрибуторами операції НАТО «Рішуча підтримка» на рівні керівників оборонних відомств Альянсу.

Також відбулася зустріч із Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом, під час якої сторони розглянули комплекс питань, пов'язаних із системним поліпшенням співпраці між Альянсом та Україною. Також Міністр оборони Степан Полторак детально проінформував pana Столтенберга про

особливості воєнно-політичної обстановки в Україні та відбиття російської агресії на Сході країни, розповів про перебіг реформ, які проводяться в українському оборонному відомстві. В цьому контексті Міністр оборони України відзначив конструктивну роботу радників від країн Альянсу, які наразі працюють в оборонному відомстві, та подякував за комплексний пакет допомоги, яку надають країни НАТО. Під час зустрічі

сторони узгодили спільні позиції щодо можливого залучення представників НАТО до проведення Стратегічного оборонного огляду в Україні.

Як зазначив Міністр оборони Степан Полторак, цього року починається проведення огляду, і для української сторони було б дуже важливо, щоб представники НАТО взяли в цьому участь, адже за його результатами будуть сплановані стратегічні цілі на подальшу роботу після 2020 року.

– До цього терміну в нас є чіткий план наших реформ, але після 2020 року вони не припиняються, вони мають продовжуватися. І для того, щоб визначити стратегічну ціль, ми проводимо за участю представників Альянсу стратегічний огляд, який і допоможе правильно сформулювати нашу роботу в майбутньому, – сказав очільник вітчизняного оборонного відомства.

За словами Міністра оборони Степана Полторака, попри складну ситуацію на Сході країни, внесок України в операції Альянсу буде збережено та нарощено. І надалі підрозділи Збройних Сил України будуть залучатися до спільних військових навчань та заходів з бойової підготовки, а українські військовослужбовці готові до обміну досвідом з колегами з НАТО щодо протидії гібридній агресії.

– Майбутнє української держави нерозривно пов'язано із членством у системі колективної безпеки і оборони Альянсу. Наш військовий потенціал допоможе зробити держави – члени НАТО сильнішими, а підтримка Альянсу сприятиме руху України до євроатлантичних стандартів, – наголосив генерал армії України Степан Полторак.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг зазначив, що Альянс залишається відданим політичній підтримці України в її боротьбі за незалежність та територіальну

Генеральний секретар Альянсу Йєнс Столтенберг під час зустрічі з Міністром оборони України генералом армії України Степаном Полтораком зазначив, що принцип відкритих дверей – один із основних принципів НАТО, – й надалі є актуальним для України

Для безпеки Європи надзвичайно важлива успішна та безпечна Україна, тож Альянс має підтримувати нас у намаганні наблизитися до членства в НАТО

цілісність та засуджує агресію РФ проти нашої країни.

– Ми хочемо, аби Мінські домовленості виконувалися і не гинули українські військові, – наголосив пан Столтенберг.

Також під час зустрічі сторони визначили необхідні практичні кроки до відновлення ефективної

роботи Комісії Україна – НАТО на всіх рівнях – глав держав, урядів та міністрів та обговорили параметри участі України у брюссельському саміті Альянсу.

Як зазначив Генеральний секретар Альянсу Єнс Столтенберг, принцип відкритих дверей – один із основних принципів НАТО є актуальним для України.

Під час засідання Північноатлантичної ради з країнами – контрибуторами Місії НАТО «Рішуча підтримка» на рівні міністрів оборони генерал армії України Степан Полторак сказав, що український народ висловлює співчуття та глибоку скорботу у зв'язку із загибеллю військових та цивільного персоналу НАТО, а також усіх афганців, які віддали своє життя у боротьбі з тероризмом.

У ході засідання обговорювалися питання позитивного досвіду участі України у спільних операціях з НАТО, які проводяться для євроатлантичної безпеки.

Як зауважив Степан Полторак, українські військовослужбовці вже 11 років виконують завдання

Міністр оборони США Джеймс Меттіс повідомив про готовність Сполучених Штатів Америки виділити другий транш фінансової допомоги для подальших потреб Збройних Сил України

в Республіці Афганістан, і Збройні Сили України й надалі братимуть участь в операції у складі місії. Офіційний Київ також розглядає можливість направлення до штабу місії додаткового персоналу.

– Зараз в Афганістані проходять службу 11 військовослужбовців, за потреби їхня кількість може бути збільшена до 28 осіб, – сказав генерал армії України Степан Полторак.

Коментуючи результати засідання, Міністр оборони наголосив на ефективності та результативності роботи.

– Це в першу чергу євроатлантична інтеграція України на засадах політики НАТО щодо відкритих дверей, нові домовленості щодо нарощення підтримки нашої державі для відбиття агресії Російської Федерації та проведення широкомасштабних реформ в державі практично по всіх напрямках, – зазначив глава вітчизняного оборонного відомства.

Також на полях дводенної зустрічі міністрів оборони НАТО вперше в історії відносин Києва та Брюсселя відбулася багатостороння зустріч у форматі Україна – США, Велика Британія, Канада, Польща

та Литва, під час якої сторони розглянули актуальні питання співпраці.

Як зазначив Міністр оборони України, саме ці держави надають нам дуже потужну політичну та практичну підтримку. Крім того, ці країни зробили суттєві внески у підвищення обороноздатності нашої держави.

– Ми маємо одностайну та солідарну підтримку для проведення складних, але вкрай потрібних реформ, які дозволяють рухатися нам до стратегічної мети – вступу до Альянсу, – наголосив Міністр

оборони України Степан Полторак.

Під час цієї зустрічі Міністр оборони США Джеймс Меттіс зазначив, що успішне проведення в Україні оборонної реформи прямо пов'язано зі спільною безпекою – безпекою США та країн НАТО, та відзначив той величезний внесок, який ціною життя своїх синів робить український народ, щоб відстояти територіальну цілісність та незалежність країни.

Також пан Меттіс повідомив про готовність Сполучених Штатів Америки виділити другий транш фінансової допомоги для подальших потреб Збройних Сил України. Ця допомога дозволить наростити динаміку та зміст широкомасштабної реформи, яка відбувається в оборонному відомстві України.

А Литва продовжить допомагати Україні в підготовці особового складу за стандартами НАТО – для цього планується залучити литовських військових інструкторів.

– Сьогодні ми готуємо наших бійців на тактичному рівні, водночас існує перспектива залучення литовських інструкторів для навчання не лише особового складу, але й органів військового управління вищої ланки, – прокоментував Міністр оборони України Степан Полторак.

Велика Британія продовжує підтримувати зусилля Міністерства оборони України щодо створення системи внутрішнього контролю, управління ризиками та оборонними ресурсами.

Як зазначив державний секретар з питань оборони Великої Британії Гевін Александр Вільямсон, Україна є партнером НАТО і досягла значних успіхів у проведенні реформ. Тому Альянс має й надалі підтримувати Україну.

– Важко робити реформи, коли у країні йдуть бойові дії, але ґрунтовні реформи – це головне, – наголосив пан Вільямсон.

Під час зустрічі йшлося про

необхідність вирішення питань щодо відновлення проведення регулярних засідань Комісії Україна – НАТО на усіх рівнях. Тому і було наголошено на важливості співпраці в такому форматі, оскільки зазначені засідання є ефективним інструментом для визначення стратегічних напрямів та оцінки практичних результатів спільної діяльності. Адже це дозволяє рухати вперед реформи та системні зміни в Україні.

Також Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак провів двосторонні зустрічі з колегами з Польщі та Канади.

Попри складну ситуацію на Сході країни, внесок України в операції Альянсу буде збережено та нарощено, а українські військовослужбовці готові до обміну досвідом з колегами з НАТО щодо протидії гібридній агресії

З Міністром національної оборони Республіки Польща Маріушом Блащаком обговорювалася поточна безпекова обстановка в Європі та в Україні й подальше співробітництво оборонних відомств країн-партнерів. Зокрема йшлося про вдосконалення формату роботи спільного підрозділу ЛИТПОЛУКРБРИГ, адже створення бригади є успішним прикладом багатостороннього формату співробітництва та служить певною моделлю у процесі реформування ЗС України відповідно до стандартів НАТО.

– Для безпеки Європи надзвичайно важлива успішна та безпечна Україна. Ми маємо підтримувати Україну в намаганні наблизитися до НАТО – наголосив під час зустрічі пан Блащак. – Дуже важливо, щоб Україна залишалася незалежною державою. Жахливо, коли суверенна країна піддається агресії сусідньої держави – РФ, і ми бачимо реальний портрет агресора, а не картинку російських ЗМІ. Ми будемо лише посилювати нашу співпрацю та зустрічатися якомога частіше для вирішення всіх нагальних питань.

Під час двосторонньої зустрічі з Міністром національної оборони Канади йшлося про ухвалення рішення щодо спільного опрацювання переліку озброєння, військової техніки та обладнання, яке необхідне для оборони України та розвитку спроможностей української армії.

– Канада продовжуватиме підтримувати Україну та збільшить розмір допомоги, – наголосив під час зустрічі пан Харджит Сінгх Сейджжан. – Я бачу прогрес у реформуванні оборонного відомства України та задоволеній, як відбуваються тренінги українських військовослужбовців під проводом канадських інструкторів. Впевнений, що необхідно продовжувати та розширювати можливості співпраці, йти далі та

вдосконалювати спроможності Збройних Сил України.

Також у рамках візиту Міністра оборони України генерал армії України Степана Полторака до штаб-квартири НАТО відбулась зустріч з очільником оборонного відомства Угорщини Тібором Бенко, під час якої сторони обговорили перспективи розширення співпраці у сфері безпеки та оборони.

— Ми маємо всі шанси значно поліпшити нашу співпрацю. У нас є напрямки, за якими ми вже працюємо, починаючи від підготовки особового складу і завершуючи питаннями, пов'язаними з кібербезпекою. Угорщина надає нам дорадчу допомогу в питаннях медичної реформи, але я думаю, що у нас є можливості, враховуючи, що ми — дві країни, які є сусідами, значно розширити цю співпрацю, — зазначив Міністр оборони України Степан Полторак.

Отже, це був важливий візит з огляду на черговий саміт НАТО, який

стартує у Брюсселі 11 липня. Адже Парламентська асамблея НАТО на весняній сесії 2018 року у своїй Декларації закликала глав держав та урядів країн-членів Альянсу саме на цьому саміті окреслити чіткі перспективи членства для всіх країн-аспірантів, а Україна разом із Грузією мають одержати надію на інтеграцію до Організації Північно-атлантичного договору.

Експерти прогнозують, що Альянс у контексті співпраці з Україною обов'язково висловить всебічну підтримку у протидії агресії Росії, збереженні суверенітету і територіальної цілісності нашої країни, а також відзначить внесок Києва в євроатлантичну безпеку та висловить підтримку нашого прагнення щодо повноцінного членства. Це підтверджують слова пана Столтенберга, який і цього разу зазначив, що так званий принцип відкритих дверей залишається актуальним для України, а ще раніше — на вище-

зазначеної весняній сесії Парламентської асамблеї Альянсу — він підтверджував, що Україна є «цінним і близьким» партнером НАТО.

Але на думку директора Міжнародного військового штабу НАТО генерал-лейтенанта Яна Брукса, Україна, щоб стати членом Альянсу, має повністю реформувати Збройні Сили відповідно до стандартів організації та завершити всі широкомасштабні реформи у країні. І якщо Україна майже виконала план адаптації армії до стандартів НАТО і до 2020 року планує завершити реформування Збройних Сил, в інших сферах, особливо в політичній та економічній, в боротьбі з корупцією є ще багато роботи для вирішення всіх цих актуальних питань. І саме проведення реформ у країні за європейськими та євроатлантичними стандартами стане трампліном в альянс провідних країн світу та оборонним бар'єром для російської агресії.

Анна МАНЗЯ

Створення ЛИТПОЛУКРБРИґу є успішним прикладом багатостороннього формату співробітництва та служить певною моделлю у процесі реформування ЗС України відповідно до стандартів НАТО

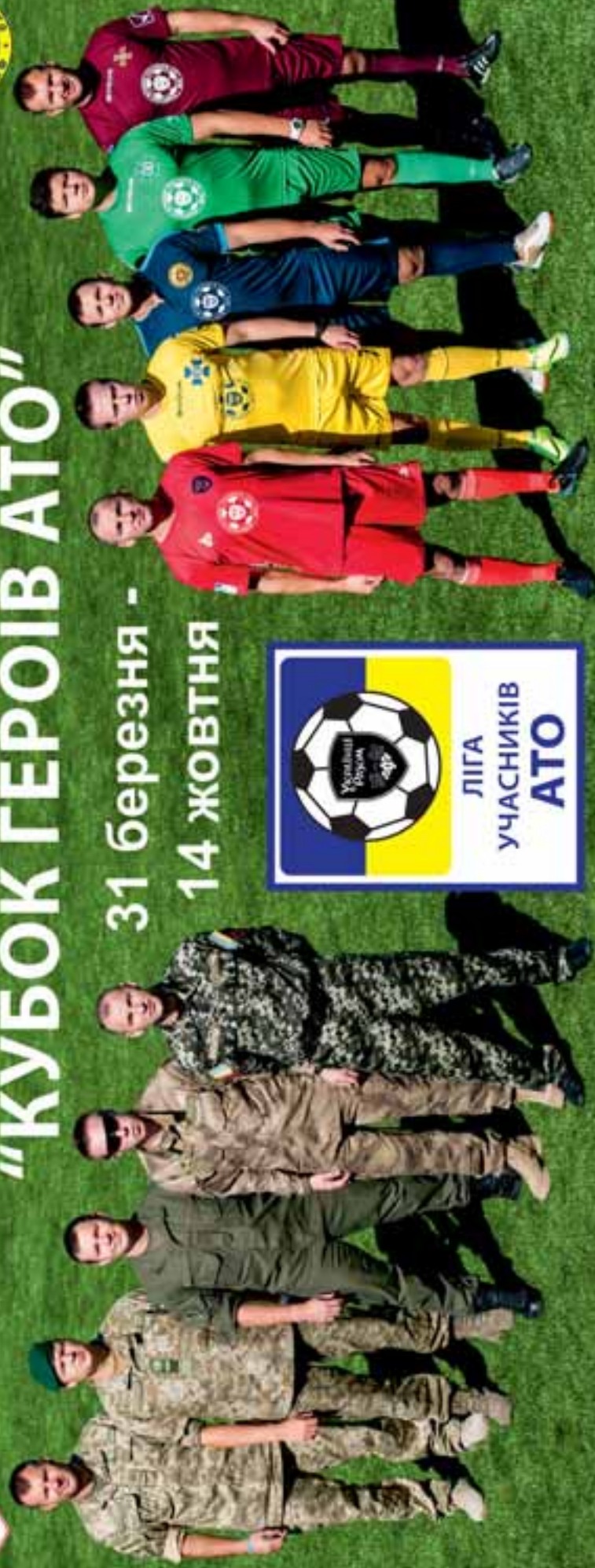
ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ УЧАСНИКІВ АТО
"УКРАЇНЦІ-РАЗОМ!"

ФЕДЕРАЦІЯ ФУТБОЛУ
УЧАСНИКІВ АТО

"КУБОК ГЕРОІВ АТО"

31 березня -
14 жовтня

Київ, Вишневе, Харків, Львів, Маріуполь, Миколаїв, Суми
Запоріжжя, Полтава, Черкаси, Житомир, Чернігів, Вінниця,
Дніпро, Івано-Франківськ, Сєвєродонецьк, Рівне, Луцьк

Наші партнери:

ukrazom.org

СКІЛЬКИ РОКІВ ВІЙСЬКОВІЙ

Квіти, обійми та сотні ветеранів у радянських одностроях... Чимало з них приїхали до України з Росії та інших республік, що входили у Радянський Союз. Саме так влітку 2013-го, незадовго до російського вторгнення на Донбас, своє 95-річчя святкувала одна з найстаріших військових частин Збройних Сил України. Дата поважна, та якось не зовсім поєднується з історією нашої держави, сучасний літопис якої розпочався лише 27 років тому. Виходить, що отримавши незалежність, ми й далі продовжуємо жити за радянським часом. Таких колізій в історії українського війська, на жаль, поки що чимало. Позбутися їх допоможе нова ініціатива військового відомства

ЧАСТИНІ?

У радянській системі координат

Навіть після здобуття Україною незалежності Збройні Сили, як і держава загалом, близько чверті століття продовжували перебувати під ідеологічним впливом Російської Федерації. Передусім це було зумовлено тим, що українські офіцери та генерали старшого віку свого часу здобували освіту в радянських військових вишах. Вони були носіями певної армійської субкультури, яка по своїй суті мало відрізнялася від радянсько-російської.

Додайте до цього демографічний чинник. За часів СРСР українців традиційно відправляли служити на Далекий Схід і в Забайкалля, а росіяни їхали до ситої, як вони вважали, України. Після розвалу Радянського Союзу українські та російські військові зберегли схожість, адже й надалі залишалися радянськими. Не надто різнилися форма з елементами радянської, статuti, атрибути, традиції і... повне нехтування суто українською військовою історією. «Старшого брата» такий стан справ беззаперечно влаштовував.

Найбільш проблемним місцем сучасної української військової історії залишаються дні заснування військових частин та установ. У Чернігові, наприклад, 2013 року помпезно відзначили 95-річчя(!) обласного військового комісаріату. Чернігівський губернський комісаріат у військових справах – таку назву мала установа на момент створення у грудні 1918-го.

Почесне найменування Героїв Крут присвоїли Військовому інституту телекомунікацій та інформатизації. Так 29 січня 2018 року відзначили воєнно-історичну дату та вшанували військову школу імені Богдана Хмельницького. Того дня сто років тому під станцією Крути 450 юнкерів і 20 старшин разом із добровольчим Помічним студентським куренем Січових стрільців

вступили в бій з переважаючими силами червоногвардійців. Затримавши ворога на кілька днів, вони фактично переломили хід історії: український уряд за цей час домогся визнання української державності на міжнародному рівні.

Вже за місяць у військовому виші настала інша важлива дата – 99-та річниця створення інженерних курсів Червоної армії, які після переїзду з Харкова розташувались у будівлі тодішнього училища. Саме вона після отримання Україною незалежності і до останнього часу вважалася ключовою в багатолітній історії навчального закладу.

Так само і свято військ зв'язку в Україні відзначали того дня, коли

радянські курси переїхали до Києва. День інженерних військ – 3 листопада. Але військові історики наголошують, що саме 3 листопада 1941 року радянські сапери підірвали Успенський собор на території Києво-Печерської лаври. До того ж ця дата жодним чином не пов'язана з будь-якою українською традицією.

Загалом шанування радянських дат – це ніби лакмусовий папірець, за яким «старший брат» протягом нашої незалежності відслідковував, наскільки Збройні Сили України як один із найзначущіших інститутів держави перебувають в орбіті радянсько-російського впливу.

В останні роки перед Революцією

гідності, коли оборонним відомством керували особливо лояльні до Москви посадовці, українські брендові дати і військові традиції замовчувалися найбільш ретельно.

Натомість майже всі роди нашого війська (за винятком хіба що десантно-штурмових) мають українські відповідники сторічної давнини. Піхота, артилерія, флот, морська піхота, панцирні частини, війська зв'язку і навіть хімічного захисту існували в арміях Української Народної Республіки та Української держави. Чому ж військо продовжувало святкувати радянські дати?

Історичний «вінегрет»

Істинну мету цієї «лояльності» до нібито спільної історії наше суспільство побачило 2014 року. Анексія Криму та агресія на Донбас продемонстрували, що в такий спосіб Росія просто намагалася приспати пильність українців, аби в подальшому підступно загарбати частину території. Росіяни готові були стріляти в наших, не зважаючи ні на що.

Так їх вчать російські підручники історії. В одному з розділів, наприклад, зображений плакат із солдатом Червоної армії. Нижче перелічені перемоги червоноармійця – над Павлом Скоропадським,

Симоном Петлюрою, Нестором Махном. Тобто над тими полководцями та політичними діячами, без яких неможливо уявити сучасної України. Про те, що з грудня 1917 року Українська Народна Республіка юридично і фактично перебувала у стані війни з радянською Росією, яка насильно впроваджувала на наших землях більшовицьку владу, тамтешні підручники мовчать.

У тих подіях, до речі, брала участь і колишня стрілецька «залізна» дивізія, наступницею якої нині є окрема механізована бригада Збройних Сил України. Створена 1918 року, вона успішно воювала під Самарою та Симбірськом. Передислокувавшись 1920-го на Україну, відзначилася в боях із армією Української Народної Республіки. Ось і виходить, що наша держава веде свій родовід від УНР, а військо – від армії, яка її знищувала. Нині ця частина дислокується в Яворові. Її недавня повна назва – 24-та окрема механізована Самаро-Ульянівська, Бердичівська, ордена Жовтневої революції, трьох орденів Червоного Прапора, орденів Суворова та Богдана Хмельницького залізна бригада імені князя Данила Галицького. Такий «вінегрет» насправді дуже складно зрозуміти. Такі ж подвійні стандарти пропагують кімнати бойової слави, музеї частин тощо.

Цікаво, як взагалі поєднуються правитель Галицько-Волинського князівства і російські міста Самара та Ульяновськ? До того ж для пониження у назві його вказано саме князем, а не королем. Нинішнього року «двадцятьчотвірка» в душі пострадянських традицій могла б відзначати сторіччя від дня свого заснування. Але, зважаючи на історичні реалії, у його доречності виникає великий сумнів.

На сьогодні назву бригади змінено – з 23 серпня 2017-го це 24-та окрема механізована бригада імені короля Данила.

Істинну мету
«лояльності» «старшого
брата» до нібито
спільної історії наше
суспільство побачило
у 2014 році. Росіяни
готові були стріляти
в наших, не зважаючи
ні на що

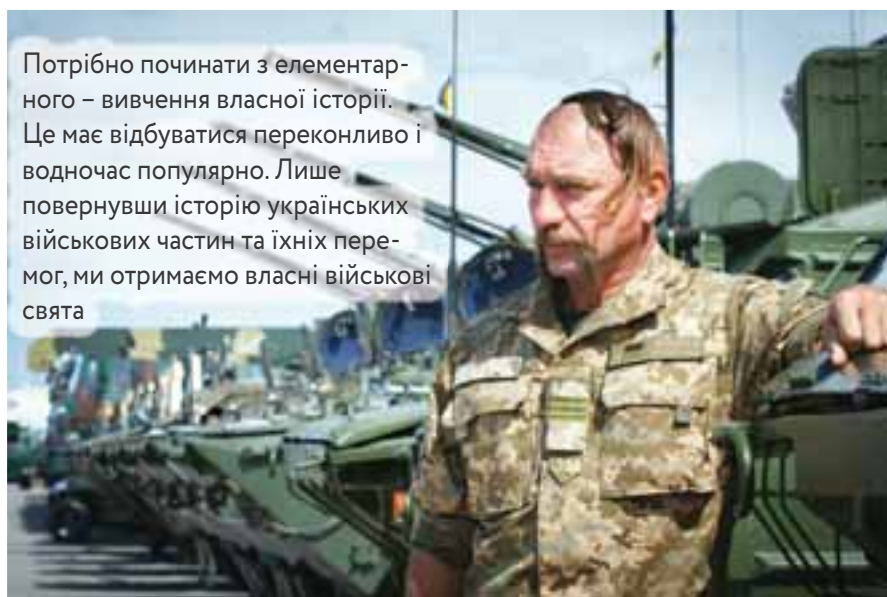
До речі, в армії Української Народної Республіки також була частина, що називалася залізною. Це 3-тя Залізна стрілецька дивізія. Після остаточного формування в її складі налічувалося 5 тис. вояків, понад 100 кулеметів, 14 гармат та 1 панцирник. Чим не приклад для наслідування? Загалом ми маємо чи не найстаріші у світі військові формування. Перші фіксовані назви полків згадуються, зокрема, у боях під Хотиним 1621 року за часів Петра Сагайдачного.

– На жаль, у наших військовослужбовців відсутній образ українського офіцера чи генерала часів визвольних змагань, – пояснює Василь Павлов, голова Громадського об'єднання «Центр мілітарної історії». – Тому потрібно починати з елементарного –

вивчення власної історії. Це має відбуватися переконливо і водночас популярно. Лише повернувши історію українських військових частин та їхніх перемог, ми отримуємо власні військові свята.

Війна УНР з більшовицькою владою тривала включно до 1921 року і закінчилася поразкою наших військ. І якщо територія окупована, то Червона армія – окупаційна. Населення поступово пристосовувалося до такого способу життя. Більше того, стало ототожнювати себе з окупантом. Це так званий стокгольмський синдром. Він характерний не лише для нашої держави. Наприклад, коли Англія окупувала Шотландію, шотландці спочатку чинили опір, потім поступово почали служити в англійському війську і згодом

Потрібно починати з елементарного – вивчення власної історії. Це має відбуватися переконливо і водночас популярно. Лише повернувши історію українських військових частин та їхніх перемог, ми отримаємо власні військові свята

ототожнювали себе із частиною Британської імперії. Схожа історична ситуація з ірландцями, валійцями тощо.

Для українців колаборація (від французького collaboration – співробітництво) стала стратегією виживання після 1921 року. Але поставте собі просте запитання: чи знаєте ви долю своїх найближчих родичів та їхніх предків, які жили у той період? Більшість дадуть заперечну відповідь. Пояснюється це тим, що їхнє доросле життя припало на дуже складний період в історії України. Хтось воював в УПА, хтось у білогвардійських загонах, хтось у Червоній армії... Розкуркулення селян, репресії, голод, Друга світова війна... Всі ці події, а надто власні злочини більшовицька влада раз і назавжди стерла з пам'яті громадян, замістивши реальність пропагандистськими сурогатами.

У цьому зв'язку доречно також пригадати відому справу «Весна». Це каральна операція органів ОДПУ, проведена в 1930-1931 роках з метою «зачистки» Червоної армії від фахівців армії Російської імперії. Репресії прокотилися Росією, Україною та Кавказом. Найбільші погроми відбулися у військових навчальних закладах, зокрема Києва. Провідних знавців офіцерської

справи звинуватили в організації контрреволюційних груп та саботажі. До судової відповідальності притягли понад 2 тис. осіб, з яких близько 600 розстріляли, інших ув'язнили на тривалі терміни.

На часі декомунізація

Руйнувати складну конструкцію нав'язаної гібридної самоідентифікації у війську почали нещодавно – з вручення Бойових прапорів та почесних найменувань, започаткування власних військово-професійних свят тощо. Паралельно триває процес декомунізації. Його головна мета – позбутися всіх атрибутів, які пов'язують Українське військо з радянсько-російським минулим.

Торік, наприклад, 72-га окрема механізована бригада отримала почесне найменування на честь Чорних Запорожців. Навряд чи до цієї події її військовослужбовці достеменно знали про існування в армії УНР Першого окремого полку української кінноти з однойменною назвою під командуванням Петра Дяченка. Частина відзначилася в боях з Червоною армією під Вапняркою та Вознесенськом. Так само й нині противником «сімдесятьдвійки» на Донбасі є війська Російської Федерації.

Нещодавно своє професійне свято, засноване виключно на власній історії, відзначили наші морські піхотинці. 23 травня 1918 року гетьман Павло Скоропадський видав указ по Морському відомству «Про початок формування бригади морської піхоти у складі трьох полків для несення служби». Дата визначна ще й тим, що нинішнього року Україна відзначає 100-річчя Української революції – першого досвіду державотворення XX століття. Президент України – Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України Петро Порошенко на урочистій церемонії з цієї нагоди вручив морським піхотинцям нові берети кольору морської хвилі.

У травні нинішнього року фахівці Міністерства оборони та Генерального штабу у складі робочих груп вивчали питання організації військово-патріотичної роботи у вищих військових навчальних закладах та інших підрозділах. За результатами роботи виданий відповідний наказ Міністра оборони України Степана Полторака «Про стан впровадження вимог законодавства України щодо засудження комуністичного режиму». Крім того, наказом начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України Віктора Муженка затверджено «Програму заходів щодо відновлення та впровадження національних бойових традицій у Збройних Силах України».

Нинішнього року наша держава святкуватиме 27-му річницю своєї незалежності. Для людини це вік, коли вона має достатній життєвий досвід, коли її думки і помисли позбавлені всіляких ілюзій. Тому наступні кроки в подальше життя вона робить свідомо і зважено, не озираючись на чужі поради і побажання. Так і з Україною. Ми чимдуж прагнемо вийти із пострадянської орбіти і піти шляхом наших предків, шляхом власної автентичності.

Сергій БАСАРАБ

ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ІМЕНІ ГЕРОІВ КРУТ

Стань офіцером Збройних Сил України

**ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ
ЗДІЙСНЮЄ ПІДГОТОВКУ ФАХІВЦІВ
ЗА СТУПЕНЯМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ БАКАЛАВР ТА МАГІСТР
ЗА СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ:**

комп'ютерні науки

(форма навчання денна та заочна);

інформаційні системи та технології

(форма навчання денна та заочна);

кібербезпека

(форма навчання денна та заочна);

телекомунікації та радіотехніка

(форма навчання денна та заочна);

військове управління

(форма навчання денна);

озброєння та військова техніка

(форма навчання денна).

На навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавр на денну форму приймаються громадяни України, які мають повну загальну середню освіту та відповідають установленим вимогам проходження військової служби:

цивільна молодь віком від 17 років до 21 року, а тому числі ті, яким 17 років виповнюється у рік початку військової служби;

військовослужбовці строкової служби та військовозобов'язані віком до 30 років, які мають повну загальну середню освіту та не мають військових знань офіцерського складу.

Схема підготовки: 5 років курсант

Терміни навчання:

бакалавр – 3,5 роки

магістр – 1,5 роки

Перелік конкурсних предметів у сертифікаті зовнішнього незалежного оцінювання (вступних екзаменів):

1. Українська мова та література.
2. Математика.
3. Фізика або іноземна мова, або Історія України

Кількість балів для допуску до участі у конкурсному відборі не менше 100

Крім того безпосередньо в інституті вступники:

1. Проходять психологічне обстеження та медичний огляд військово-лікарською комісією;
2. Оцінюються за рівнем фізичної підготовки

Під час навчання курсанти забезпечуються харчуванням за натовським стандартом, обмундируванням, проживанням та стипендією. Термін навчання в інституті зараховується як термін проходження військової служби. Випускники інституту отримують диплом державного зразка

Адреса інституту: 01011, м. Київ, вул. Московська, 45/1, Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут.

Контактний телефон:

(044) 256-22-80 – приймальня комісія.

Web-site: <http://viti.edu.ua>

E-mail: vitivstup@ukr.net

Реактивна система залпового вогню (РСЗВ) «Смерч» – вагомий аргумент для ворога.

З ним може позмагатися лише тактичний ракетний комплекс «Точка-У».

Вони дісталися нам у спадок ще від Радянського Союзу.

Ці комплекси в Україні, на жаль, не вироблялися. Тому 2015 року керівництво країни поставило перед вітчизняними науковцям та оборонною промисловістю завдання розробити і виготовити свою РСЗВ і взяти її на озброєння Збройних Сил України

«ВІЛЬХА» –

Краще за «Смерч»

Наші конструктори взяли за основу радянський «Смерч». Перед ними стояло завдання зробити зброю, яка буде ефективнішою за нього. А головною умовою стало те, щоб у новій українській розробці не було жодного складника виробництва РФ.

У нашому ОПК виконали колосальну роботу, вивчили можливості всіх виробництв і менш ніж за три роки на Державному підприємстві «Державне Київське конструкторське бюро «Луч» створили свою потужну РСЗВ, яку назвали «Вільха».

Корпус двигуна, сопловий блок, стабілізатори, бойова частина, запобіжно-виконавчий механізм, система наведення, система прийому сигналів супутникової навігації – все зроблено в Україні.

Окрім КБ «Луч», у кооперацію зі створення нової зброї увійшли близько п'ятнадцяти вітчизняних підприємств. Серед інших важливих учасників і Павлоградський хімічний завод, який розробив та виготовив нове сумішеве паливо для двигунів, підприємство «Артем», на устаткуванні якого виготовляють нові корпуси, «Орізон-Навігація», що спеціалізується на

системах супутникової навігації тощо.

Практично йдеться про розробку та виготовлення нової ракети з габаритними параметрами радянського реактивного снаряду.

Конструктори взяли за основу те, що «Смерч» має калібр 300 мм. Фахівці з озброєння відводять йому лідируючі позиції у своєму класі. РСЗВ призначена для ураження на далеких підступах будь-яких групових цілей, бронетехніки, аеродромів, командних пунктів, вузлів зв'язку тощо.

Одна бойова машина здійснює

ЮВЕЛІРНА ТОЧНІСТЬ СИЛИ

залп 12 реактивними снарядами на відстань до 70 км. Залп однієї установки може випалити площу більше 60 гектарів, і цього достатньо, щоб знищити цілий аеродром.

Українська «оборонка» перевершила ефективність радянського зразка і розробила таку зброю із покращеними характеристиками. «Вільха» забезпечує якісно інший рівень застосування систем РСЗВ. З можливостями, яких раніше просто не було. Тепер, окрім знищення квадратів, можна вражати цілі точковими ударами.

Дальність дії у «Вільхи» така ж, як у «Смерча» — від 20 до 70 км. Тепер конструктори працюють над створенням ракети, яка зможе діяти і на більших відстанях.

Точність довели випробування

У Департаменті військово-технічної політики та військової техніки Міністерства оборони України розповіли, що випробування зброї проведені за всіма параметрами. А військові перевірили ефективність нової ракети, моделюючи різні варіанти її застосування на практиці.

У сучасному світі розробки лише кількох країн можуть конкурувати з «Вільхою». А за співвідношенням ціни та якості наша високоточна система залпового вогню лідирує. Це дає їй значний експортний потенціал

Стрільби показали, що «Вільха» має точність вдесятеро вищу, ніж снаряди реактивної системи залпового вогню «Смерч». Випробувальники зафіксували, що після пуску з відстані від двадцяти до сімдесяти кілометрів по різних цілях «Вільха» влучає в коло діаметром тридцять метрів. Такий результат досягли завдяки датчикам GPS та системі навігації, які є в кожній ракеті.

Якщо спостерігати за пуском «Вільхи», то можна помітити, що при виході з направляючої у передній частині ракети з'являється швидке пульсуюче полум'я. Це спрацьовують імпульсні двигуни. Вони потрібні, аби підтримати курс ракети, коли вона ще розганяється. Адже восьмиметрова ракета вилітає з напрямної зі швидкістю лише 30 метрів за секунду, а цього замало, аби керувати нею за допомогою аеродинаміки. Її можна утримати на правильному курсі лише реактивною силою імпульсних двигунів.

Тож після виходу з напрямної ракета стабілізується за допомогою 90 маленьких одноразових реактивних двигунів. Вони зовні опоясують блок керування кількома рядами і спрацьовують за декілька секунд — значно швидше, ніж автоматна черга. Проте кожен імпульс відбувається у потрібну мілісекунду та з потрібного напрямку.

Середня частина траєкторії ракети є некерованою. На заключному етапі польоту знову вмикається система керування. Коли ракета починає знижуватися, в її передній частині розкриваються аеродинамічні керма. Система керування інтегрує сигнали від глобальної системи позиціонування супутників та власної інерціальної системи і формує команди на кермі. Керування відбувається за стандартним методом паралельно-пропорційного наближення. Ракета керована до влучення в ціль.

Окрім точності, ще одна важлива конкурентна деталь залпу «Вільхи», що відрізняє її від радянського «Смерча», – це можливість розведення на кінцевій ділянці. Кожна ракета знищує свою ціль. Саме це і робить їх і високоточними, і певною мірою розумними. Діаметр розведення 12 ракет, що запущені в залпі, на одному прицільному куті установки становить приблизно 1,5 км. Ведення вогню з бойових машин може здійснюватися як одиночними пусками, так і залпом.

«Вільха» здатна завдати масованого удару та швидко полишити місце пуску. Розгортання комплексу разом із заряджанням ракет – в межах 30 хвилин. Бойова машина може пересуватися й повністю зарядженою.

Нове рішення від ДККБ «Луч» також включає оснащення бойових машин автоматизованою системою пуску. Це значно скорочує час на введення необхідних даних для пуску кожної ракети по конкретній цілі, а також пришвидшує готовність до відкриття вогню.

Мінімальний період перебування РСЗО на бойовій позиції сприятиме живучості системи, модернізованої автоматизованою системою пуску. Пуск пакета з 12 ракет відбувається за 48 секунд.

Маса ракети – в межах 800 кг.

Президент України – Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України Петро Порошенко перевіряв, як виконується його завдання та особисто був присутнім на завершальних льотних випробуваннях нової ракети. Його супроводжував Секретар Ради національної безпеки та оборони України Олександр Турчинов, Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак, начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних Сил України генерал армії України Віктор Муженко та голова комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки та оборони Сергій Пашинський. Також на іспитовий полігон були запрошені військові аташе, акредитовані в Україні.

За словами Президента, українська армія нарешті отримає високоточну зброю, яка значно підвищить ефективність дій підрозділів Збройних Сил України.

– Це важливо і тому, що ракета «Вільха» зібрана повністю з українських складників. Нам ніхто не може перешкодити виробляти цю високоточну зброю. Можу сказати одну конкретну цифру: ракета «Вільха» у 10 разів точніша і, відповідно, у 10 разів ефективніша, ніж старі системи залпового вогню, які перебували на озброєнні ще з часів Радянського Союзу, – наголосив Петро Порошенко відразу після пусків

Маса двигуна – в межах 500 кг. Система керування – в межах 70 кг. Вага бойової частини – близько 250 кг.

Нове покоління «Вільхи» на черзі

Конструктори не зупинилися на досягнутому. Вони вже готують до випробувань іншу свою розробку. Це буде зброя зовсім

нового покоління. Вже найближчим часом відбудуться стрільби нової версії «Вільхи» на відстань у 120 кілометрів. Це досягнуто шляхом збільшення двигуна і зменшення ваги бойової частини з 250 до 170 кілограмів. Але ця бойова частина залишається достатньо ефективною для виконання основних типових завдань на дальності у 120 кілометрів – з незмінною точністю

ураження, як і для базової «Вільхи». При цьому ракета зможе піднятися на висоту у 30-40 кілометрів. Чим вище – тим більше часу вона летить у розрідженому про-

сторі, що також сприяє збільшенню дальності дії.

«Вільха» поки що розміщується на радянському шасі МА3-543. Стоїть завдання щодо переведення

високоточної реактивної системи залпового вогню на автомобільну базу вітчизняного виробництва. Також ідеться і про власне виготовлення 300-мм пускових стволів для пакета напрямних для РСЗВ.

Експортний потенціал

У сучасному світі розробки лише кількох країн можуть конкурувати з «Вільхою». А за співвідношенням ціни та якості наша високоточна система залпового вогню лідирує. Це дає їй значний експортний потенціал. Саме тому один із найефектніших етапів державних випробувань був публічним для низки військових аташе. Експортні контракти пришвидшать процес переозброєння війська і, як не дивно, допоможуть покращити показники цієї зброї. Бо чим більша серія – тим дешевший кожний окремо взятий серійний зразок.

Ігор ПАРУБСЬКИЙ

Після нічного маршу вранці 21 липня 2014 року піхотинці тактичної групи 169-го навчального центру з Чернігівщини наблизилися до окупованої проросійськими бойовиками Горлівки. Для озброєних «орків», які облаштували укріплення на околицях міста, це стало цілковитою несподіванкою...

– Хлопці, ми в передовому дозорі, тож не маємо права зупинятися. Навколо – вороги, а позаду – наша колона. Зробимо кілька кіл і після рейду повернемося до своїх! – гукнув підлеглим капітан Дмитро Бердник.

– Ми готові! – підбадьорив командира танка екіпаж.

– Тоді на прорив! – скомандував офіцер побратимам набрати повний хід.

Українська «шістдесятчетвірка», немов ракета, промчала через перший блокпост окупантів, перетворивши його на руїни. Тієї ж миті в бік наших відчайдухів полетіли снаряди. Між українцями та загонами бойовиків зав'язався чотиригодинний бій, який хлопці з Десни згодом назвуть «горлівським трилером»...

«ГОРЛІВСЬКИЙ ТРИЛЕР»

ДЕСНЯНСЬКОГО
«ТИГРА»

Дорогою на Донбас. 2014 рік

І ОДИН ТАНК – СИЛА

Той епізод «східної війни» мав місце під час героїчного контрнаступу української армії на сепаратистські угруповання прихильників «руського міра» влітку 2014 року. Звільнені від ворогів Слов'янськ, Краматорськ, Торецьк та Костянтинівка повернулися під синьо-жовтий прапор та контроль України. Завдання перед нашими захисниками стояло одне – йти далі...

Ранок під Горлівкою видався сонячним і по-літньому спекотним. Втім тамтешня атмосфера для деснянців була не такою вже й привітною. Тхнуло ворожістю і димом, а загадкова тиша неабияк насторожувала бійців. Куди не упрешся поглядом – численні сліди окупантів: залишки багать, розкиданий посуд, «ростовські» цигарки, георгіївські хрести і подекуди «поюзані» російські «калаші» з набоями.

– І тут «руський мір» уже пустив коріння, – зауважив командир тактичної групи, пильно оглядаючи промислову зону. – Сепари

неподалік. Подальше наше просування буде небезпечним. У розвідку «поїде» взводний Бердник! Своє завдання він знає!

– Я впораюся. Не підведу! – усвідомлюючи відповідальність завдання, поспішив запевнити коман-

дира Дмитро. Рвучко закривши люк, він наказав екіпажу рухатися.

«Залізний велетень» рвонув з місця. На шаленій швидкості танкісти пройшли найближчий ворожий блокпост. Навіть не пройшли – пролетіли. У повітрі здійнялася курява. Клапті білих мішків, за допомогою яких окупанти зводили барикади, густо вкрили випалену пекучим сонцем траву. Кілька отерілих бойовиків, які чергували на позиції, хутко розбіглися врізнобіч. Інформація про український танк дійшла до так званого штабу «горлівських бісів». Минуло трохи часу, як із замаскованих вогневих точок противник відкрив масований обстріл з протитанкових гранатометів.

Осколки почали сікти українську броню. Кілька пострілів противник здійснив у командирський приціл танка. Перших злочинців, які автомобілями виїхали назустріч нашим бійцям і застосували зброю, хлопці з Десни ліквідували кулеметним вогнем. Однак ворог не зупинявся. Із приватного сектору летіли міни. Подих смерті відчував на собі весь екіпаж. Щоб уникнути ураження,

Дмитро з підлеглими.
Район АТО

механік-водій почав маневрувати. У тому вирі подій Дмитро чітко розумів: міномети «працюють» десь поруч. Тож рішення «знайти їх і знищити» не викликало жодних сумнівів.

– Про відхід я навіть і не думав. Механіку-водію наказав застосувати тактику «блукаючого танка», змінювати позиції та рухатися вперед. Як з'ясувалося, таке рішення було вірним. Першу мінометну позицію, що знаходилася по фронту, мій навідник визначив блискуче. Танковий снаряд влучив у самісіньке «яблучко». Вогневе «гніздо» палало, немов суха кропива, – згадує учасник бойових дій. – На кілька хвилин бій вщух. Ми перевели дух. До нас з підмогою підійшли розвідники й одразу потрапили під обстріл. Один з наших побратимів був поранений. Другу артилерійську обслугу противника, що кидала міни з-за покинутої будівлі, знищили двома пострілами. Ще одне кубло мінометників ліквідували за допомогою деяких тактичних хитрощів. Наша розвідувальна дозорна бронемашина відволікла увагу «орків» на себе,

а ми в той проміжок часу черговим пострілом подавили ворожу точку. Вцілілі бойовики поповзли із тих згарищ, немов жуки, по-зрадницьки залишаючи в них своїх ледь живих і знешкоджених поплічників...

Наші армійці знали, що після звільнення українськими військами Торецька (кол. Дзержинськ. – Авт.) 20 липня в Горлівку увійшло понад півтори тисячі бойовиків. Найманців почали розподіляти по об'єктах та блокпостах. До панівних висот та місцевих териконів ворог стягував важку артилерію. Ситуація загострювалася. Здобувши цінну інформацію стосовно противника упродовж кількогодинного рейду горлівською промзоною, капітан Дмитро Бердник вирішив, що слід відійти.

– Під зливою снарядів, куль та в їдкому диму, що не дозволяв вільно дихати, ми виривалися із небезпеки. «Полювання» за моїм танком значно посилилося. Місцеві зрадники, які зустрічались нам під час рейду, також зробили свою «чорну роботу»

й повідомили наші координати «руським освободителям». Ті також готували нам засідку, – морщить чоло офіцер-танкіст. – Раптом поблизу моєї машини пролунав вибух, потім другий... Стріляли явно не донецькі шахтарі, адже 120-мм міни «лягали» зовсім поруч. Ударну хвилю відчув на власній потилиці. У голові закрутилося. В очах потемніло. Однак свідомості не втратив. Керував. Повертаючи раз за разом башту «шістдесятчетвірки», ми відстрілювалися, огризалися, допоки не дісталися того блокпоста, який знищили при прориві. Там уже була моя тактична група, зводився блокпост і майорів наш прапор. Коли виліз з танка, подякував Богові. Найголовніше, що мої хлопці живі, та й я стояв на своїх двох, радів сонцю, яке вже заходило за обрій, із насолодою вдихав вечірнє повітря.

...У тому бою випускник Харківського інституту танкових військ Дмитро Бердник отримав мінно-вибухову травму та контузію. Втім відважний танкіст продовжував вести бій і виконав завдання.

– Він бився, немов звір, – скажуть про нього командири. А побратими за хоробрість і готовність ризикувати заради мети дали офіцеру влучний позивний – «Тигр».

За бойові заслуги під Горлівкою Дмитро Бердник удостоєний відзнаки Міністра оборони України «За військову доблесть». Також нагороди отримали хлопці його екіпажу – навідник Петро Дубина та механік-водій Вадим Войналович.

ЯК РОСІЙСЬКІ АВТОМАТИ «МАСКУВАЛИ» У ДИТЯЧИХ ВІЗОЧКАХ

При згадуванні липневих подій 2014-го пам'ять офіцера чіпляється за інші фронтові епізоди на Горлівському напрямку. Особливо ті, що пов'язані зі ставленням місцевого населення до українських військових. Сам Дмитро Бердник – учасник кількох операцій, коли доводилося затримувати «мирних» сепаратистів, вилучати рублі країни-агресора, кремлівську символіку та зброю, яка в подальшому могла принести багато лиха...

Якось Дмитру довелося спілкуватися з розлюченою юрбою місцевих, які на плакатах

малювали різні проросійські гасла, обіцяли повернути до влади Януковича й погрожували українцям сибірськими концтаборами. Коли одна жінка нахабно кинула Дмитру папір з написом «Фашисти, вам на Київ...», офіцер поставив її на місце. З нагрудної кишені Бердник дістав дитячий малюнок із сонцем та житнім полем і сказав українофобці: «Ось справжній мій оберіг. Він зроблений п'ятилітньою дитиною, що значно розумніша за всіх вас разом! Власну ганчірку тримай при собі, адже настане час, і відповідатимеш за свої вчинки у столичних судах. Вважай, що «квиток» на Київ у тебе вже є, бережи його...»

В колі бойових побратимів. 2015 рік

І такі випадки були, на жаль, не поодинокі...

Одного разу до району, який надійно утримували воїни 169-го навчального центру, підїхали дві цивільні автівки. Увагу Бердника привернули кілька молодиків, котрі почали «по-братськи» вітатися з нашими бійцями, мовляв: «Пропускайте, пацани, ми ж свої! Додому в село спішимо...»

– Хм-м... Нічого собі! Невже провокація? – здивувався Дмитро. – Ще вчора – «клятий бендерівець», а тепер – «брат»?

– До рідних, кажете? На весілля? Ех, молодці! – по-доброму заговорив із прибулими офіцер. – Тільки не терпиться мені оцінити ваші подарунки молодятам...

Бердник наказав «весільчанам» розпакувати клітчасті валізи, що лежали в багажнику легкового. Як тільки чоловіки не надто охоче показали вміст сумок, українських армійців охопив «легкий шок». Виявилось, що затримані зовсім не «свої» і направляються вербувати людей у так звану армію Новоросії.

– Кілька телефонів, прапори «ДНР», російські рублі, кулемети, автомати, боєприпаси – такий перелік «подарунків» знаходився в автомобілях. Найцікавіше, що вся «продукція» була замаскована розкладними дитячими візочками. У чергову брехню, що вони

– благодійники, уже ніхто не вірить, – упевнений український офіцер. – Ті посіпаки «руского міра» їхали в навколишні села агітувати чоловіків вступати в лави горлівських терористів. Схема проста: погодився – тримай гроші, автомат, кілька гранат і... на фронт, «республіку» захищати. Добре, що

Зараз він знову у строю деснянської військової частини. Капітан Бердник успішно керує ротою забезпечення навчального процесу танкового полку центру. Нині це одна з найвідповідальніших посад, адже вона пов'язана із підготовкою українських солдатів. І справді, відвідавши військовий полігон

– У підпорядкуванні знаходиться понад три десятки бойових машин, зокрема танки та модернізовані «Булати». За плечима моїх інструкторів успішні бої за луганський аеропорт, Дебальцеве, Металіст та інші гарячі точки Донбасу, – розповідає ротний. – Полігон, як рідний дім, адже тут проходить більша частина моєї служби та життя. Правильна стрільба та організація бою, визначення завдань і орієнтування у бойовій обстановці, та й загалом уміння керувати танком у бою – це далеко не повний спектр того, чого навчаються курсанти...

Безумовно, велике значення для Дмитра Бердника в районі АТО мала моральна підтримка рідних. Чоловік пишається своїми

цей задум ворожих спецслужб під Горлівкою нам вдалося нейтралізувати. Злочинці просили зглянутися, однак такий «улов» не відпускають. Їх передали правоохоронцям. Один із тих сепаратистів не відмовив собі в задоволенні вкотре назвати мене фашистом...

ПОЛІГОН – ТИГРІВ «РАЙ»

У серпні 2014 року між українськими захисниками і проросійськими бойовиками розпочалися бої за Дебальцеве. Учасником тих подій був і Дмитро. На його рахунок – кілька успішних рейдів ворожими тилами у важливому залізничному вузлі Донеччини. Однак важка травма під Горлівкою позначилася на здоров'ї бойового офіцера. Повернувшись із зони бойових дій, Дмитро шість місяців лікувався та проходив тривалий курс реабілітації.

у Десні, надовго запам'ятовуєш звуки танкових залпів, ревіння двигунів бойових машин та запах пороху. Там щодня під спекотним сонцем гартуються танкісти. Їх тренують побратими «Тигра» – хлопці із чималим бойовим досвідом та небайдужим ставленням до долі України.

батьками, своєю сім'єю. Для нього вони – надійна опора.

– Коли ворог прийшов на твою землю – треба її обороняти. У цьому принаймні переконані українські захисники, – каже танкіст і додає: – Я хочу, аби мої діти жили у вільній країні.

Олег СУШИНСЬКИЙ

Командир сидів, схилившись над картою, і над чимось повільно розмірковував. В його голові снували думки про вихід із ситуації, в яку потрапив разом із підлеглими поблизу Ізвариного. Прораховував наперед, як діятимуть у разі прориву до них терористів. Два тижні повного оточення давалися знаки. Єдина надія – лише на себе. Підполковник Вадим Гризун був готовий до найгіршого. Проте показувати страх чи паніку – це не про нього. І коли хлопці запитували: «Командире, що далі?», жоден м'яз не смикнувся на його обличчі, ніщо не виказало напруги. Він не міг вчинити інакше

– Особливо, коли хлопці чекають твого рішення, довіряють тільки тобі, ти не маєш морального права чимось видати свої переживання. А підводиш очі і впевнено кажеш, як належить діяти. І лише коли ми вийшли із оточення, я їм зізнався, що шансів на порятунок у нас було п'ять відсотків зі ста. Мені зараз лячно припустити, що було б тоді, якби вони знали про це під Ізвариним, – згадує Вадим Гризун, нині заступник командира 72-ї окремої механізованої бригади імені Чорних Запорозжів.

А на той час він був начальником штабу артилерійського дивізіону бригади. Та, попри досить солідну посаду, ніколи не кидав своїх підлеглих напризволяще, виходив на найважчі бойові завдання, а за потреби міг бути і навідником гармати. Він не вважав це принизливим для себе. Навпаки, власним

прикладом показував, як треба воювати. І коли після виходу з оточення запитали його посаду, він з усмішкою відповів: «Запишіть мене польовим командиром».

Тоді, влітку 2014-го, тривала операція з відновлення державного кордону. Наші війська наближалися до території РФ. До найзапекліших боїв з витіснення російсько-терористичних військ з української землі можна віднести і бої за Ізварине. І чомусь нині, з плином часу, оточення під Ізвариним залишилося поза прицільною увагою журналістів та політиків. Проте відданість бійців, які там стояли до останнього, не можна забути і розчиняти в тисячах подвигів українських захисників.

Зокрема і перед підрозділами 72-ї бригади стояло завдання перекрити коридор для російських колон бойової техніки та «гумкон-

воїв», повних боєкомплектів, снарядів та іншою «допомогою» для сепаратистів. Підрозділи Збройних Сил були оточені між Маринівкою та Ізвариним. Вони тримали оборону майже місяць: по них гатила ворожа артилерія, окупанти знахабніло вели вогонь навіть з території РФ. Вадим каже, що дуже хотілося дати відсіч, але такий зухвалий вчинок міг спровокувати страшні наслідки. Тож нашим «богам війни» доводилося виживати на пошматованих клаптиках землі і робити все, щоб путінські війська не змогли просунутися далі за Донбас.

Усупереч Мінським домовленостям, російські «шахтарі» відкривали артогонь. Тоді вперше накрили з «Градів» і ввірену підполковнику Гризуну батарею. Дісталось й реактивникам. Сотні кілометрів розділяли їх із головними

силами. Тоді ще встигли вивезти загиблих та поранених. Проте ситуація щодня погіршувалася, треба було кардинально змінювати підходи у веденні бойових дій.

— Ми почали маневрувати. Бо там місцевість, як чашка: ліворуч вітряки, і нас добре видно, праворуч — кордон, — і звідти ми як на долоні, — розповідає підполковник Гризун.

Двома самохідними батареями 2С1 та 2С3 вийшли на виконання завдання: утримувати дорогу, яка вела з Ізвариного на Краснодон, бо нею йшли колони, а за ними вантажні автомобілі. Артилеристи навчилися так вести вогонь, що з найвіддаленіших відстаней вражали навіть броньовані машини й самохідні артилерійські установки противника.

— От тоді довелося застосовувати всі навички, які в мене були на той час. Сидів, вираховував і знову командував: «Вогонь!» — зазначає офіцер.

Та найважчими для артилеристів виявилися наступні тижні. Дорога, якою доправляли їм все необхідне, повністю прострілювалася. Вона стала «кладовищем» розбитих автомобілів, навіть місцеві боялися виїжджати на неї. Інколи бійцям доправляли провізію, набої та снаряди літаком. Вадим каже, що було таке, що на всю батарею протягом трьох тижнів у нього залишалося тільки чотири снаряди. Це мізерно для виконання тих бойових завдань, які стояли перед бійцями. Тож досвідченому командирі доводилося виявляти неабияку кмітливість. Якщо з літака скидали снаряди, а це по вісім у пакеті, він економив їх, як міг. Один день тримали оборону, як він каже, «стрілкотнею», а потім збирали боєкомплект і давали про себе знати точним вогнем.

Але влучність не завжди досягалася завдяки вдалим розрахункам командира. Якось розвідник

Як не парадоксально це звучить, але війна навчила українську армію воювати. Пролита кров спонукала командирів шукати нові способи ведення бойових дій

«Рекс» мав вирушати на завдання. Він підійшов до підполковника і запитав: «Федоровичу, в разі чого прикриєш гарматою?» Почувши ствердну відповідь, разом із товаришем із позивним «Француз», вийшов на перехрестя доріг. Підполковник Гризун відразу вирахував координати і визначив цілі 401 та 402. Артилеристи були на поготові, але зв'язок підвів.

— Я передаю: «Вогонь!», а вони мене не чують. Лише за 20 хвилин поклали туди чотири снаряди. Я спочатку засмутився, але коли «Рекс» повідомив, що затримка була доречною, бо саме тоді бойовики вийшли на перехрестя, заспокоївся. Один снаряд — і їх немає, — згадує підполковник.

Як не парадоксально це звучить, але війна навчила україн-

ську армію воювати. Пролита кров спонукала командирів шукати нові способи ведення бойових дій. Зокрема артилеристи зрозуміли: постійно рухатися — залишитися живим. А ще вдавалися до таких хитрощів, до яких у мирний час ніколи б не додумалися. Вводили противника в оману, виставляючи на відстані у 2 км хибні позиції — кутові відбивачі й «теплушки». Це міг бути звичайний підпалений скат. Ворожі безпілотники із головками тепловізора насамперед фіксують такі пастки, і ворожа артилерія гатить по порожньому місцю.

— Та найголовніше — це маневр. Було так, що я з командою дві доби на трьох самохідних установках і одній командирській машині крутилися наосліп.

Аж раптом по радіостанції передали координати. Кричу: «Стій!». Наші дії вже були відпрацьовані: вмить вистрибнув топогеодезист, поставив бусоль, щоб орієнтувати гармати в заданому напрямку, зняли координати, а я їх обчислив на калькуляторі. Тоді ще навіть планшета не було. Поправки брав інтуїтивно. Вже знав, яка погода, якою була вчора, ввечері, вночі, які були поправки. Напрацював величезну базу. І воно допомогло. Мене питали, звідки беру поправки, я відповідав, що не знаю, просто відчуваю і впевнений, що треба так і так. Відкрили вогонь і швидко залишили позицію, вже в русі розвертали башти і складали стволи. За 3 - 4 хвилини. Жити захочеш, то швидко зберешся, – з гумором згадує командир.

Щойно з оточення

У підполковника Вадима Гризуна в зоні АТО був величезний блокнот, весь списаний з усіх боків. Один рядок – це ціль та її координати. Він завжди розгортав його і в думці робив аналіз. Приміром, який тоді був вітер і на скільки було відхилення вогню. Це величезна кількість повторень, які можна звести до формули, що поки що відома лише йому. Він каже, що такий досвід набувається на війні. А ще більше цінує тих, хто поруч. І вдячний не за те, що вижив, а за те, що справжні командири не дають загинути. Так, одного разу Вадим почув у рації стурбований голос командира: «Акаціє», «Акаціє» йдіть звідти, негайно!» І коли на місце, де вони стояли, за мить прилетіло 10 снарядів, він був шокований.

Тому з кожним таким епізодом він ставав більш прагматичним і стриманим. Він понад усе хотів помститися окупантам за сотні життів та за рідну землю. Він не пробачав жодного вбитого чи покаліченого друга. Удари щоразу ставали більш влучними і нещадними. Тому його побратими з позивного «Акація», який він отримав на початку війни, пере-

йшли на «Лісоруб» – той, хто безжально рубає, і ніщо його вже не зупинить.

Знання багатьох нюансів, поможене на безстрашність, допомогло підполковнику стати справжнім артилерійським профі. Він тримав терористів у постійній напрузі. А «сюрпризів» від зятятого «Лісоруба» їм довго чекати не доводилося. Одного разу підлеглі на чолі з Вадимом Гризуном чотири дні поспіль намагалися вибити мінометами бойовиків, які добряче закріпилися на позиції. Зрештою досягли свого: у терористів було до взводу «двохсотих» і до роти «трьохсотих», а в українських артилеристів – жодної подрпини.

– Шість мінометів працювало з різних мінометних батарей, з різних мінометних позицій. Я корегував вогонь до метра. Тоді для мене відхилення у п'ять метрів було дуже великим. Контролював і за допомогою безпілотної, і візуально встановлював спостереження. Сидів за кілометр від сепаратистів, потім перемістився на два кілометри назад і працював за допомогою безпілотної. У мене дуже хороша батарея

артилерійської розвідки. Я коректую, а хлопці керують квадрокоптером. Напевне, вони найсильніші у ЗС в артилерійській розвідці. Мені з ними дуже пощастило, — згадує Вадим Гризун.

Завдяки такій командній роботі підполковнику вдавалися неймовірні речі. Артилеристи-білоцер-

ківці примудрилися знищити дві ворожі самохідні артилерійські установки 2С9 «Нона-С», які були прикриті триповерховою будівлею. Знищити їх прямим пострілом неможливо. Підполковник Гризун збагнув: неможливо нічим, крім міномета. Підігнавши міномети на відстань шість кілометрів під

гострим кутом до техніки, почали гатити дальнобійними снарядами.

Далі розташувати свої міномети було неможливо: велике розсіювання, адже на снаряд у повітрі діє безліч чинників.

— Знищували не методом прямого влучання, а завдяки тому, що брали потужні міни, розрив від яких сягав 3-4 метри. Від такого вогню техніку з алюмінію просто знесло до стіни будівлі і пошматувало уламками. Ми потім перехоплювали їхні переговори, вони були настільки шоковані, що навіть пояснити те, що з ними сталося, не могли, — з гордістю пригадує підполковник.

Бійці 72-ї механізованої бригади мужньо билися на теренах Донбасу і ціною життів рятували його від російського агресора. Вони пройшли бої під Дебальцевим, за донецький аеропорт, Волноваху, Авдіївку. Перераховувати можна довго, але те, що саме терористи нарекли воїнів із Білої Церкви «чорною бригадою» бо вони не залишали агресорам шансів на порятунок, є промовистим фактом. Вони три з половиною роки не поверталися в місце постійної дислокації. Коли ж нарешті у листопаді 2017-го вони крокували головною вулицею рідного міста, було таке враження, що всі його мешканці вийшли привітати своїх героїв.

— От тільки тоді я відчув, що робив користь для свого народу, не підвів, не побоявся. Було стільки квітів, що кожен з нас ледь ніс оберемки. Всі раділи, на обличчях були щирі сльози радості. У мене й досі на балконі висить саме той синьо-жовтий прапор, який навесні 2014 року, коли ми їхали на війну, моя дружина вивісила на знак того, що тут мешкає захисник України. І хоч за ці роки він, звичайно, і вигорів на сонці і обтріпався, та висітиме там і надалі, адже знову їдемо і стоятимемо до переможного кінця.

Галина ЖОЛТІКОВА

ОТРИМАЙ СОЦІАЛЬНУ КАРТКУ УЧАСНИКА АТО

Реєструйся на сайті

UKRAZOM.ORG

Безкоштовна гаряча лінія

0 800 50 75 75*

*дзвінки безкоштовні зі стаціонарних та мобільних телефонів

- юридичні консультації
 - медична допомога
 - психологічна підтримка
 - знижки у всеукраїнських торгових мережах
 - освітні та оздоровчі програми
- для учасників АТО та їхніх родин

ЛІЦЕЇСТИ УКРАЇНСЬКОГО ФЛОТУ

Кращі випускники цього навчального закладу вчаться в морській академії Массачусетсу і в Королівському військово-морському коледжі Великої Британії. Сертифікати зі знання англійської мови за стандартами НАТО SMP1 та SMP2 тут отримує кожен. А наступного навчального року, окрім поглибленого вивчення англійської, у розкладі з'являться німецька і французька мови

Півсотні цьогорічних випускників Військово-морського ліцею отримали атестати про повну середню освіту та нагрудні знаки ліцеїстів. На урочистий захід з нагоди знакової події в житті змужнілих за два роки хлопців завітали представники командування національного флоту та духовенства, ветерани Військово-Морських Сил і волонтери, а також батьки та друзі юнаків.

Випуск має широку географію. Серед випускників є й хлопці з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей, а також Автономної Республіки Крим.

Наприклад, Ерміль Громов – кримський татарин з Армянська. 2016 року він одягнув військовий однострій та присягнув на вірність Україні, усвідомлюючи всю відповідальність за звільнення рідних земель від російських окупантів, перший у своїй родині з гордістю започаткував військові традиції.

– Нині я готуюся до вступу на штурманський факультет Інституту Військово-Морських Сил Національного університету «Одеська морська академія». Але мій шлях до омріяних офіцерських зірок розпочався ще в дитинстві. Пам'ятаю, як мене зачаровувала синява Чорного моря. Я міг годинами милуватися його безкрайністю. А яка ж гарна білосніжна форма морських офіцерів! Я ж жодного військового параду у Севастополі не пропускав. А з 2014 року добре розумів, що відбувається на півострові, тож моє бажання захищати Україну стало ще сильнішим. І хоча всі мої рідні залишилися на анексованій території, я після закінчення дев'ятого класу таки став вихованцем Військово-морського ліцею, що перебазувався до Одеси, – розповів Ерміль.

Наполегливо загартовувався як майбутній захисник своєї Батьківщини у Військово-морському ліцеї й переселенець зі Станиці Луганської Антон Бокалов. Потрапивши разом із батьком 18 липня 2014 року в мікрорайоні Сонячний міста Луганська під мінометний обстріл з боку російських найманців, хлопець дивом залишився неушкодженим. А от батько, що наклав його своїм тілом, зазнав значних осколкових поранень.

Вже оселившись у родичів в Одесі, поки батько одужував, юнак по-дорослому вирішив вивчитися та стати на захист своєї держави.

– Я й досі докладаю всіх зусиль, щоб стати надійною опорою своїм близьким та всьому українському народові. Впевнений, що йду

правильним шляхом, адже моя мрія стати офіцером Військово-Морських Сил – непохитна, – поділився своїми планами Антон.

За словами начальника Військово-морського ліцею капітана 1 рангу Віктора Шмигановського, всі юнаки дуже вмотивовані й у майбутньому бачать себе виключно військовими. Зокрема двадцять сім випускників планують вступити до Інституту Військово-Морських Сил Національного університе-

ту «Одеська морська академія», решта – до одеської Військової академії Сухопутних військ та Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

– Наша головна відмінність від комунальних військових ліцеїв і ліцеїв з посиленою фізичною підготовкою в тому, що ми підпорядковані Міністерству оборони, – розповідає Віктор Анатолійович. – 18 наших співробітників – кадрові військові, 16 із них вийшли 2014 року із Севастополя. Викладачі періодично виїжджають по ротації на Схід в район проведення бойових дій. Зараз, наприклад, там перебуває начальник медичної служби. Шестеро співробітників мають статус учасника бойових дій. Це дуже важливо: одна річ, коли ліцеїсти тільки чують абстрактні розмови про патріотизм і вірність військовому обов'язку, і зовсім інша – коли вони кожен день спілкуються з людьми, що повернулися з району бойових дій. Щоб виховати патріотів України, ми самі повинні бути, а не здаватися, патріотами.

Сьогодні в ліцеї навчаються діти з 18 областей України. Більшість – із сімей військовослужбовців. Крім того, тут вчаться дванадцять дітей-сиріт, з них шестеро – з Донецька.

– У нас цікаво вчитися, тут дають знання й уміння, які не здобудеш більше ніде, – каже капітан 1 рангу. – Крім шкільної програми, морська практика, баскетбол, волейбол, бойове самбо. Разом з Одеською флотилією юних моряків організували веслування на морських ялах. Нещодавно Одеський морський університет передав нам на баланс вітрильну яхту – хоч і не нову, але цілком робочу. Приведемо її до ладу і

будемо брати участь у змаганнях. Адже ліцеїст обов'язково має ходити під вітрилами, аби відчувати вітер, бризки, закохатися в море.

Крім того, в ліцеї є лазерний тир, де можна моделювати бойові ситуації. Є і два десятки комплектів для лазертагу, на яких тренуються бійці підрозділів спеціального призначення Національної гвардії України. Створено чудовий театральний гурток. Хлопці вже поставили філософський спектакль про дітей на війні «Нехай звучить музика» і показують його в одеських школах.

А головне – тут є колектив співробітників і викладачів, які люблять своїх вихованців, люблять свою роботу і свою країну. Цю любов вони довели ще чотири роки тому, коли вийшли з Криму, і продовжують демонструвати щодня.

Євгеній СИЛКІН

НЕПЕРЕМОЖНЕ

— Серж! Серж! Серьожа!!! — несамовито водала на весь магазин опасиста дама з характерним тамбовсько-французьким прононсом і в таких широченних шортах, що з них можна було б пошити все вітрильне оснащення для середніх розмірів піратського фрегата.

Якщо, звичайно, якийсь придуркуватий пірат погодився б вийти в море під вітрилами, розмальованими пістрявими папугами, медузами, орхідеями, листям кропиви, черепашками і написами такою англійською, яку й самі англійці навряд чи змогли б зрозуміти.

— Серьожа! Хватіт тереться возле таво піва! Іді сюда, пасматрі, какую красівую вещь я нашла!

Серьожа востаннє кинув тужливий погляд на полиці, переповнені спокусливими пляшками, і причалив до дами з підвітряного боку.

— Пасматрі, какая красота на стенку в нашей спальне будет! — продовжувала верещати дама, не помічаючи, як від захвату вона аж слиною бризкає крізь штучні зуби на ту гарну річ. — Вот только на бірке тут что-та не па-нашему написано. По-татарські, што лі? «Кілімок для дамашніх тварін». Ета как парускі?

— Коврік для домашніх животиных, — негайно ж отримує вона відповідь від когось зі свідків цього «естетичного екстазу». — Для кошечек, собачек...

— Да-а-а??? — щоки дами від здивування опадають і майже лягають еполетами їй на плечі. Судячи з мертвенної блідості того варикозного, що з'єднує її

МІСТО

шорти з пластмасовими капцями, дама лише нещодавно приїхала з «Третього Риму» до Маріуполя і ще не звикла до української мови не у виконанні Верки Сердючки. — Ну да всьо равно... Серж, вазьми три... нет, лучше пять.

— Ну зачѐм ані нам, Валя? У нас дома і сабачек-то нет нікакїх, — дивиться Серж на Валю такими очима, що присутнім одразу ж стає зрозуміло: принаймні одна собака жіночої статі в них удома таки є.

— Ти што, савсем дурак? Ти пасматрі на цену! Да за такую дешовую цену я сама на єтіх кілімках спать буду!

Дама гордовито трясє залишками кучерів під синьою піксельною панамою, купленою тут же за годину до цього, і вирушає далі «хунтівським голодним краєм» приймати парад ширвжитку, ковбас, сирів, овочів і фруктів. А Серж, похнюпившись, плетється за другим візком для товарів, бо один вже переповнений вище гордощів росіян за «великого Путіна»...

З початком курортного сезону до маріупольських супермаркетів краще не ходити. Якось незручно стояти в чергах, яких не бачив в Україні з середини 90-х років минулого століття, за одним пакетом кефіру і булочкою на вечір, тоді як спереду і позаду від тебе висять Монблани і Еверести з трусів, садових шлангів для поливу, шкарпеток, пачок серветок, рулонів туалетного паперу, чіпсів, десятків балсанок пива в одній

жмені, сирних кругів, ящиків сухарів, мішків з цукром і насадок для викруток. Відчуваєш себе якимось «казанським сиріткою» в оточенні казанських сиріт. А то ж «мишебраття» відпочивати приїхали! З прилавків змітається все за одну мить. Тобто якщо десь у Сумах, Чернігові, Ужгороді чи Києві ви побачите в магазині якусь начебто потрібну вам річ і вирішите подумати до завтра, чи варто її купувати, то в даному разі думати не треба! Хапайте без вагань! Бо вже за годину її на прилавку не буде. Останніми українцями, які її побачать, будуть прикордонники на митниці.

Російського туриста від російськомовного маріупольця відрізнити напрочуд легко. Річ навіть

не в тому, що росіяни ще й досі називають гривні рублями і постійно намагаються розрахуватися кредитними карточками банків, заблокованими через санкції. Все значно простіш і веселіше. Досить лише за якусь малесеньку послугу, ну, скажімо, за притримані перед жінкою двері того ж таки магазину, на її «Спасіба» відповісти «Будь ласка!», і одразу ж стає зрозуміло «ху є ху». Маріупольці у відповідь усміхаються. Росіяни ж вирячують очі так, що навіть камбала, на яку

приводнився літак з хором імені Александрова, не позаздрила б...

«Тролити» російських туристів — суцільне задоволення! Не бачити їх узагалі — задоволення в квадраті.

— Мущина, скажіть, як прайті...

— Ноу проблем! Легко. Спочатку праворуч, потім — ліворуч, за кілька кроків звертаєте за ріг, а там — за поребрик...

— Не панімаю...

— Вибачте, я не розумію, що то є «не панімаю»?

Сміх сміхом, але, виявляється, дехто з них не знає навіть, що вони приїхали у країну, на яку напала їхня! Одне подружжя на лавочці у Приморському парку на повному серйозі обговорювало поїздку до Широкиного. Вони там, виявляється, ще в піонерському дитинстві відпочивали, і відтоді в них про український борщ залишилися найкращі спогади. Коли ж їм сказали, що нині залишилося від Широкиного, вони так здивувалися:

— А што случілось?

— Так війна ж...

— С кєм?

— Так з вами ж, бл...

— Не может бить, ві шутіте?

Влаштовувати б таким «Серьожам» з «Валямі» проїзд до

Маріуполя через Широкине чи Водяне, хай би подивилися. Та наврояд чи й це допоможе. Максимум, чого від них можна сподіватися: «Ето ви самі всьо сделали, чтоб нам нерви папортіть!» Тьху...

На сьогодні середня відвідуваність пляжів у Маріуполі становить 14 тисяч більш-менш засмаглих тіл на день. Скільки серед них «гостей», сказати ніхто не може. Та воно й байдуже. Головне, місто отримує кошти, а також демонструє особливо впертим прихильникам «руського міра», що Маріуполь — то Україна. Ненав'язливо так демонструє, але переконливо. Приклади? Та скільки завгодно!

Головний режисер фестивалю «Червона рута» Володимир Голосняк: «Фестиваль показав, що Маріуполь — українське місто, що там люблять українську музику, що її там готові сприймати, що там цікавляться різними напрямками. Людей було багато, і вони співали разом з артистами, що були на сцені. Тобто свято вдалося».

Мало? 16 червня Маріуполь відсвяткував четверту річницю визволення від відморозків «ДНР». Відбувся традиційний (ВЖЕ ТРАДИЦІЙНИЙ, КАРЛЕ!) фестиваль «Вільний Маріуполь» і військовий парад. А ще на площі Свободи відбувся спортивний

турнір «Найсильніша нація». Треба пояснювати, про яку саме націю йдеться?

Чисто прибрані вулиці, юрби веселої молоді, молоді матусі з дитячими візочками, пенсіонери, розм'яклі від сонця... Це — Маріуполь сьогодні.

Перекриті бетонними блоками вулиці, захоплені бидлотою адміністративні будівлі, поодинокі перелякані перехожі, запах згарища... Це — Маріуполь чотири роки тому. Як його звільняли — про те написано вже багато, не будемо повторюватися. А про те, як люди прожили місяць під окупацією, розповів місцевий краєзнавець Андрій Кравчук:

— Ви, звичайно ж, бачили фільми про Другу світову війну. Я їх також бачив, тільки ніколи не думав, що потраплю колись у таку ж ситуацію. Словами це передати неможливо. Тобто ввечері ти лягаєш спати, незадоволений урядом своєї країни, корупцією, цінами, тим-сим... А вранці прокидаєшся — і

бачиш, що твоєї країни, якою ти ще вчора був незадоволений, вже немає! Немає українських прапорів, немає української мови, немає нічого того, чим тебе лякали! Живи й радій, еге ж? Виходиш на вулицю — і... І тут до тебе підходить якийсь шмаркач з автоматом і двоголовою куркою на шевроні і починає витрушувати твої кишені. А тим часом з твоєї квартири такі ж шмаркачі виносять все, що має хоч якусь цінність. Ти щось намагаєшся пискнути про «Донбас, який всіх годує» — і тут же отримуєш прикладом у зуби... У багатьох моїх знайомих любов до «руського міра» разом із зубами повилітала.

Маріуполь — це не ватне місто, «ватників» тут не так багато. Більшість населення чітко визначило себе українцями і патріотами. Головне, щоби люди бачили сильну країну, майбутнє за цією країною, що країна справді про них дбає і вони їй небадужі. А тоді і весь Маріуполь буде не менш українським, ніж Львів.

Дивно, але з Андрієм Васильовичем не погоджується вчителька однієї з маріупольських шкіл Надія Єрмакова:

— А чому держава має про нас дбати? Ми що, якісь особливі? І взагалі, держава — це ми. Із себе

треба починати. Так, я згодна, і Донбас у цілому, і Маріуполь зокрема наробили безліч помилок. Хто їх має виправляти, як не ми самі? Ми й намагаємося, кому це болить. А починати треба з дитинства. Я дивлюся на фото в Інтернеті російських дітей — це ж суцільний жах! У чоботах, пілотках, штурмують якийсь дерев'яний рейхстаг під Москвою. Що з них виросте? Подивіться на наших діточок: у вишиванках, віночках. В квітні відбувся День вишиванки — всі школи брали у тому святі участь! І ви б бачили, як сяли очі наших дітей!

Додамо ще, що найталановитішою дитиною України нещодавно у ході Всеукраїнського конкурсу «Диво-дитина-2018», було визнано юну художницю з Маріуполя Анастасію Журавльову.

Що ж, у кожного свої пріоритети. Хтось пишається скульптурами півнів із гною, а в Маріуполі без зайвих урочистостей відкрили пляж для людей з обмеженими можливостями, яких підвозять до моря спеціальними автобусами. Що головніше?

А ще відновили рух приміських електропоїздів за маршрутом Маріуполь-Волноваха — за особистої підтримки командувача

операції Об'єднаних сил генерал-лейтенанта Сергія Наєва.

А ще до річниці козацької республіки Молода Січ відбулося спортивно-патріотичне свято «Козацькі розваги», в якому взяла участь команда Маріупольського аграрного ліцею №141.

А ще в потязі сполученням Маріуполь-Київ тепер можна буде посмакувати гарячими стравами. Дрібниці? Ну-ну, хто не їздив, той не зрозуміє.

А ще Маріуполь вийшов у лідери серед курортів Донецької області.

А ще студенти Донецького державного університету управління в Маріуполі долучилися до шестиденного марафону, читаючи твори Тараса Шевченка, Лесі Українки, Ліни Костенко, Василя Стуса в режимі нон-стоп. Голова студентської ради університету Женя Загоруйко з ніг від втоми падала, та все ж розповіла:

— Це було круто! І важко, щиро кажучи. Але, на диво, ця акція дуже об'єднала наших студентів. Вночі до нас приходили з інших курсів допомагати, щоб «головні» читці могли поспати хоча б годинку. Читалося спочатку важкувато, бо в нашому регіоні переважає російська мова, проте вже після кількох віршів виникало враження, що ти завжди говорив українською!

А ще маріупольський «Зеленбуд» з початку літа висадив 110 тисяч квітів... Вісім із половиною тисяч — біля пам'ятника Тарасові Шевченку на проспекті Металургів. До цього тут було панно у вигляді прапора України з двох тисяч квітів.

... І кожного ранку о восьмій над Маріуполем лунає Гімн України. І водночас у супермаркетах починає лунати:

— Сержожа! Пасматрі, какую я вещь нашла!!!!

Нічого, «кілімков для тварін» у Маріуполі на всіх вистачить!

Олег ЯНОВСЬКИЙ

Третій рік поспіль танкісти-віртуози зі Сполучених Штатів Америки, а також європейських країн – членів та партнерів НАТО збиралися на полігоні навчального центру Командування підготовки 7-ї армії США в Європі, розташованому поблизу німецького міста Графенвір. Тут традиційно проводилися змагання Strong Europe Tank Challenge (Сильна Європа).

ПЕРЕМОГА БУДЕ НА ДОНБАСІ!

Прикметно, що в цьогорічному турнірі українська команда брала участь удруге. На жаль, посіла восьме місце серед восьми та, попри цю невдачу, танкісти 14-ї окремої механізованої бригади вважають набутий досвід неоціненним

Конкурс, організаторами якого є командування ЗС США в Європі та командування Сухопутних військ ЗС Німеччини, проводиться не так давно, та вже зажив неабиякої слави. Участь у ньому українських танкістів свідчить насамперед про визнання нашої європейськими партнерами їхньої фаховості та професіоналізму. Судіть самі: минулого року наша держава була серед шести країн, запрошених на змагання, нинішнього – серед восьми. Це

при тому, що Північноатлантичний альянс, під егідою якого воно проводиться, загалом налічує 29 (!) країн-членів, ще кілька є учасниками програм з розширення партнерства. Тож цілком логічно, що на турнір такого рівня відбирають найкращі екіпажі.

Конкуренція дуже серйозна. Та попри це, минулоріч наші танкісти за сумою здобутих балів посіли п'яте місце, продемонструвавши один з трьох найкращих результатів у стрільбі штатним снарядом. Танковий взвод 14-ї окремої механізованої бригади виборов п'яте місце з шести, обійшовши команду Польщі, яка виступала на новітніх танках Leopard 2A5. Особливу повагу учасників викликало те, що українці демонстрували свою майстерність на Т-64БВ – машинах хоч і модернізованих, але досить незвичних для натовців.

Звання кращого танкового взводу
виборювали представники восьми країн:

Австрія (Leopard 2A4)

Велика Британія (FV4034
Challenger 2)

Німеччина (Leopard 2A6)

Польща (Leopard 2A5)

США (Abrams M1A2 SEP v2)

Україна (T-84)

Франція (AMX–56 Leclerc)

Швеція (Strv.122)

Цьогоріч ситуацію з технікою вирішили виправити. На танковий біатлон відправили T-84 – попередника знаменитого танка «Оплот». На понад 48-тонній машині встановлено силову установку потужністю 1,2 тис. кінських сил. Вона на третину потужніша, ніж у T-64BV, та відповідає таким іноземним зразкам як Abrams та Leopard-2.

Серед інших переваг бойової машини – комплекс оптико-електронної протидії «Варта». Він

сповіщає екіпаж, коли противник наводить на танк далекомір. В автоматичному режимі система створює термодимову завісу або розвертає башту, аби знищити противника в тому напрямку, звідки танк був опромінений. До складу «Варти» входить також система постановки оптичних перешкод «Штора», здатна відводити від бойової машини ворожі протитанкові ракети, керовані за допомогою лазера. Додаткові захисні екрани,

автоматизована система пожежогасіння – все це допомагає зберегти життя екіпажу та підвищує живучість бойової машини на полі бою загалом.

Використання режиму «Дубль» дозволяє командир танка брати на себе керування вогнем гармати та спареного 7,62-мм кулемета. А зенітний 12,7-мм кулемет, встановлений над його люком, стабілізований для стрільби також по наземних цілях. Цю модернізацію

впровадили, врахувавши досвід війни на Донбасі, де танкісти часто використовували цей кулемет саме по наземним цілям.

Трансмісія з чотирма реверсними передачами дає змогу рухатися назад з максимальною швидкістю до 35 км/год. Це покращує маневреність машини за потреби швидко змінити позицію. «Шістдесятчетвірка», для порівняння, могла розігнатися заднім ходом лише до 5 км/год. Новітній приціл навідника ТПН-4 здатний розрізнити ціль типу «танк» на відстані до 3,5 тис. метрів, а ціль типу «піхотинець» – до 2,2 тис. Сучасна вітчизняна цифрова радіостанція «Либідь» дозволяє екіпажу тримати зв'язок не лише з іншими танками, але й з піхотою.

Загалом за оснащенням електронікою «вісімдесятчетвірку» можна порівняти з хорошою іномаркою. Щоправда, нову техніку танкісти отримали лише за місяць до початку змагань. Можливо, саме тому не встигли повністю освоїти її та пристосуватися до роботи на ній. А ось їхні суперники традиційно виступали на американських «Абрамсах», німецьких «Леопардах» та французьких «Леклерках» найновіших модифікацій – найкращих танках, які стоять на озброєнні найсильніших армій світу.

Змагання розпочалися з «дня

відкритих люків». Танкісти спілкувалися між собою, знайомилися з технікою команд-учасниць тощо. А вже наступного дня почали проходити 13 виснажливих етапів турніру: танковий взвод у наступі, в обороні, розпізнавання та ідентифікація цілей, розвідка, корегування вогню артилерії,

ремонт ураженого танка та надання медичної допомоги екіпажу, оцінювання дистанції до цілі, водіння, евакуація бойової машини в умовах радіохімічної загрози, стрільба з особистої зброї, подолання смуги перешкод, танкова олімпіада (перенесення на швидкість запчастин та боєкомплекту) та снайперська стрільба.

Одна з найважливіших вправ – «танковий взвод у наступі». Вона складалася з кількох етапів,

виконання яких час від часу ускладнювали різноманітні ввідні (мінні загородження, контратака групи піхоти тощо). На швидкості 20 км/год екіпажі повинні були вразити 10 рухомих танкових мішеней, по вісім танків в окопі та БМП, а також шість груп піхоти. Мішені з'являлися на 15 секунд. Танкістам видали 10 бронебійних снарядів та 150 патронів до ПКТ. Про складність завдань свідчить загальна сума балів, яка нараховувалася за виконання цієї вправи, – 500, з них 380 – за влучність і 120 – за тактичні дії. Тактичні дії українці відпрацювали добре. А ось із влучністю були проблеми. Прилади прицілювання виявилися не готовими до повноцінної і правильної роботи. Загалом за відпрацювання вправи «танковий взвод у наступі» нашим вдалося набрати лише 208 балів.

Наступного дня українська

команда оцінювала тактичну обстановку, визначала відстань до цілі, вела стрільбу з пістолета тощо. Спочатку екіпажі проводили візуальну розвідку противника, який закріпився в імітаційному містечку, його озброєння, кількість особового складу та пости. Після цього доповідали командирів взводу. Завдання ускладнювалося тим, що бійці противника постійно перебували в русі. Вони змінювали позиції, встановлювали

перешкоди, тож порахувати їх було досить непросто.

Наступна вправа імітувала відмову далекоміра. Тому екіпаж мав визначити дальність до цілей оптичним методом. Кожна з них демонструвалася лише 20 секунд. Неабиякої динаміки додала швидкісна стрільба. Танкісти виконували вправу з різних положень: стоячи, з коліна, лежачи та з танка. Уразивши одну мішень, вони мали швидко переміститися на іншу позицію і вразити наступну. По кожній дозволялося стріляти від

одного до шести разів. Аби успішно подолати цей етап, лише влучної стрільби виявилось замало. Необхідно було мати добру фізичну підготовку, вміти швидко перезаряджати зброю та бути готовим до бою. На загальний результат впливала як влучність стрільби, так і час подолання дистанції. Загалом швидкісна стрільба продемонструвала, наскільки танкові екіпажі готові вести бій в умовах бойового стресу.

«Танковий взвод в обороні» – цей етап додав клопоту всім

учасникам змагань. По-перше, потрібно було вразити близько 30 мішеней, і це без урахування цілей для кулемета. Крім того, по деяких мішенях танкісти вели вогонь двічі, оскільки після першого влучання вони так і залишалися стояти. Ще чотири мішені знаходилися на відстані понад 2 тис. метрів, тому влучити було досить складно.

Українські танкісти на цьому етапі знищили 21 ціль типу «танк та БМП» із 28 можливих. Але вкотре пересвідчилися, що наша техніка не зовсім відповідає умовам проведення таких змагань. Річ у тому, що полігон навчального центру командування підготовки 7-ї армії США обладнаний з урахуванням габаритів американських танків M1A2 Abrams. Вони вищі за українські T-84. Тому при виконанні деяких вправ українцям довелося виявляти кмітливість. За це судді позбавили нашу команду певної кількості балів. У підсумку за виконання вправи «танковий взвод в обороні» українські танкісти здобули 312 балів із 500 можливих.

Швидкісне водіння, медична евакуація, подолання смуги перешкод, спортивна естафета та швидкісна стрільба – ці вправи стали заключними. А завершилися змагання традиційною «дружньою

стрілюючи». Від кожної команди на рубіж виїхало по одному танку. Перший постріл здійснили спільно, решту – по мірі готовності екіпажу.

Переможцями цьогорічного танкового біатлону Strong Europe Tank Challenge стали танкісти Німеччини на Leopard 2A6. Друге місце посіли дебютанти змагань – військовослужбовці Швеції на Stridsvagn 122. Бронза дісталася танкістам з Австрії на Leopard 2A4. Американські арміяни отримали кубок за окрему номінацію – «Снайперська стрільба».

Українська команда цьогоріч посіла восьме місце. Звісно, можна багато говорити про причини такого результату. Але очевидно, що ні в суддів, ні в решти учасників змагань не виникло жодних сумнівів щодо належної професійної підготовки українських екіпажів. По-перше, як вже зазначалося, далеко не всі країни НАТО отримують запрошення на турнір такого рівня. До того ж наші хлопці – єдині з усіх учасників мають досвід участі в бойових діях. Саме ним і цікавилися іноземні колеги при спілкуванні з українськими танкістами.

Командир танка Роман Киричук, наприклад, обороняв Україну від російського агресора з 2014

року. Останні бойові завдання виконував між Щастям і Станицею Луганською. Брав участь у найзапекліших боях з російськими танковими підрозділами, зокрема поблизу Дебальцевого.

Також серед тих, хто представляв нашу країну на танковій першості Європи, – екіпаж старшого сержанта Віталія Мушки. За його плечима майже чотири роки участі в бойових діях. У 2014-му воював за Савур-Могили. За виявлений героїзм у боях з російськими окупантами Віталій Мушка нагороджений орденом «За мужність»

III ступеня. І якби у змаганнях був конкурс на особисту відвагу, уміння діяти у критичних ситуаціях тощо, то рівних українцям у ньому б не було!

Що стосується техніки, то попередю ретельний аналіз і належні висновки. Якщо у Т-84 є недоліки, то краще їх виявити саме на змаганнях, а не на полі бою. Загалом не важливо, яке місце присудили нашій команді. Адже ми всі добре розуміємо, що набагато важливішою буде наша перемога у війні за українські Крим і Донбас.

Сергій БАСАРАБ

15 НЕСКОРЕНИХ

Стало відомо, хто
представлятиме
Україну на
цьогорічних
«Іграх нескорених»,
які проводимуться
в Сіднеї
з 20 по 27 жовтня

БОГДАН ОКСЕНТЮК

Національна гвардія України, Львів

Учасник АТО з 2014 року і дотепер. Не вірив, що зі своїм пораненням зможе брати участь у «Іграх нескорених». Під час відбірних змагань за місце у збірній України перекінався, що ставити крапку на спортивній кар'єрі зарано.

Дисципліни: атлетика,
плавання

ОЛЕКСАНДР ЗОЗУЛЯК

Ветеран ЗС України, Національна поліція України, Київ

Займався стрільбою з лука та легкою атлетикою. Не покинув спорт навіть після важкої травми, бо хоче власним прикладом показати, що спорт — найкоротший шлях до відновлення.

Дисципліни: велоспорт на
шосе, стрільба з лука

Організаційний комітет оголосив імена 15 спортсменів, які в жовтні поїдуть до Австралії. Цьогорічна збірна сформована з представників всіх українських силових структур.

Прийняти рішення про те, хто потрапить до збірної, було не просто. Адже у фінальному відборі брали участь переможці національних змагань, тобто вже найкращі. Конкуренція цього року була дуже серйозною. У торішніх національних Іграх змагалися 106 учасників, цього рік — 172, з яких 68 потрапили у фінальний відбір.

Збірну формувала відбірна комісія, до якої входили тренери національної команди, представники ветеранської спільноти та організатори. Окрім спортивного

потенціалу кандидатів, комісія також оцінювала їхні психологічні якості.

До команди потрапили спортсмени, які отримали травми, захворювання чи поранення під час виконання службових обов'язків у зоні бойових дій на території проведення АТО, в ході миротворчих операцій за участю України.

Новообрана збірна вже зібралася в повному складі та почала готуватися до змагань. Учасники команди разом з тренерами та лікарями розробили план подальшої підготовки до міжнародних змагань. Для того, щоб якомога краще підготуватися і показати в Сіднеї високі результати, збірна проведе ще два тренувальні збори.

Наші представники виступати-

муть у шести дисциплінах: 1) легка атлетика (біг, штовхання ядра, метання диска, стрибки в довжину); 2) плавання (запливи на 50 і 100 м вільним стилем, брасом та на спині); 3) веслування на тренажері (1-хвилинний спринт та 4-хвилинна витривалість); 4) велоспорт на шосе; 5) стрільба з лука; 6) пауерліфтинг.

Цього року у спортивних змаганнях багато що відбуватиметься для нашої збірної вперше. Так, українська команда дебютує в категоріях «біг на візках» та «ручний велосипед», у стрибках у довжину, метанні диска, а також візьме участь в естафеті з плавання.

Вітаємо учасників збірної України з перемогою у відборі та дякуємо всім, хто приєднався до руху «Ігри нескорених» цього року!

ВОЛОДИМИР КОРОЛЬ

Ветеран ЗС України, Київ

Ветеран АТО, брав участь у боях в Донецькій області (2014–2016 рр.) Прагне тільки перемоги! Займався плаванням і мріє гідно представити Україну на Іграх у Сідней.

Дисципліни: плавання

ВАСИЛЬ ОМЕЛЬЧЕНКО

ЗС України, Харків

Ветеран АТО, брав участь в операціях на території Донецької та Луганської областей 2014 року. Сподівається досягти хороших результатів на «Іграх нескорених у Сідней»!

Дисципліни: атлетика

СЕРГІЙ ШИМЧАК

Ветеран ЗС України, Львів

Ветеран АТО, брав участь в операціях на території Луганської області (2014–2015 рр.) Хочє розвивати спорт як вид реабілітації для поранених ветеранів та мріє вибороти перемогу для України на Іграх в Сідней.

Дисципліни: велоспорт на шосе, стрільба з лука

СЕРГІЙ ІЛЬНИЦЬКИЙ

Добровольче формування «Українська добровольча армія», Київ

Учасник АТО з 2014 року і дотепер. Наполегливий та цілеспрямований. Прагне популяризувати спорт серед ветеранів як дієвий засіб реабілітації.

Дисципліни: пауерліфтинг, веслування на тренажерах

ЄВГЕН ОЛЕКСЕНКО

Запоріжжя

Ветеран АТО, брав участь у боях біля ДАПу, під Пісками, Опитним, Водяним (2015–2016 рр.) До війни займався пауерліфтингом. Їде в Сідней, щоби знову принести користь країні — тепер не на полі бою, а на спортивній арені.

Дисципліни: пауерліфтинг

ОЛЕКСАНДР ГАВРИЛЕНКО

Національна поліція України, Чернігів

Учасник АТО чотирьох ротаций (2014–2016 рр.) — Красний Лиман, Слов'янськ, Миколаївка, Чорнухине. 2017-го вже брав участь у відборі. Тоді не пройшов, але від мрії не відмовився — після року підготовки показав відмінні результати на національних Іграх та виборов місце в новій команді.

Дисципліни: пауерліфтинг

ОЛЕКСАНДР ЧАЛАПЧІЙ

Ветеран ЗС України, Йосипівка (Кіровоградська область)

Ветеран АТО, брав участь у боях на території Донецької області 2014 року. Неодноразовий учасник спортивних змагань для ветеранів. Вперше представить Україну на «Іграх нескорених» у велоспорті сидячи та бігу на візках.

Дисципліни: атлетика, велоспорт на шосе, веслування на тренажерах

ЮРІЙ ДМИТРЕНКО

Патрульна поліція України, Київ

Ветеран АТО, брав участь у боях в Донецькій та Луганській області (2014–2016 рр.). Член резервного складу збірної 2017 року. Систематично займається спортом, випробовуючі власні можливості та заохочуючи до занять спортом інших поранених воїнів.

Дисципліни: атлетика, плавання, веслування на тренажерах

МАЙЯ МОСКВИЧ

Ветеран МВС, Луцьк

Ветеран АТО, брала участь у боях у Донецькій та Луганській областях (2014–2016 рр.) Новачок у стрільбі з лука, але не новачок у кульовій стрільбі. Вперше взяла лук до рук за порадою учасника збірної «Ігор нескорених» 2017 року Дмитра Сидорука.

Дисципліни: стрільба з лука

ВІКТОР ШИНКАРУК

Державна прикордонна служба України, Хмельницький

Ветеран АТО, брав участь у бойових діях протягом 2014 року. Член резерву збірної України «Ігор нескорених» 2018 року. Професійно займався плаванням. Прагне своїм прикладом показати незламність українського народу.

Дисципліни: атлетика, плавання

ОЛЕКСАНДР БЕЛОБОКОВ

Ветеран ЗС України, Маріуполь

Ветеран АТО, брав участь у боях під Донецьком 2014 року. Золотий медаліст національних «Ігор нескорених». «Моя особлива риса характеру — цілеспрямованість, яка дозволяє ставити чіткі цілі, боротися з труднощами і ніколи не здаватися», — каже він.

Дисципліни: атлетика, веслування на тренажерах

АНДРІЙ УСАЧ

Ветеран ЗС України, Березне (Рівненська область)

Ветеран АТО, брав участь у боях за луганський аеропорт. Своєю участю в «Іграх нескорених» прагне достукатися до тих, хто повернувся з війни та замкнувся в собі. «Життя не закінчилося, воно просто змінило стиль!» — переконує побратимів Андрій.

Дисципліни: стрільба з лука, веслування на тренажерах

ДЕНИС ФІЩУК

Ветеран СБУ, Черкаси

Ветеран АТО, брав участь у операціях підрозділів СБУ протягом 2014 року. Бачить в «Іграх нескорених» можливість для України привернути увагу міжнародної спільноти до ситуації на східному кордоні та тих, хто його боронить.

Дисципліни: велоспорт на шосе, плавання

-
- Мамо, а де мій тато?
 - Ти знаєш де.
 - Він на небі?
 - Так, донечко, на небі.
Він - зірочка.
 - Тоді треба нічку чекати,
щоб його побачити?

ДІТИ НЕБЕСНОГО ЛЕГІОНУ

Трирічна Віолетта не відводять очей дивилася, як дівчинку з її групи збирав додому тато. А вона вже знала, що за нею в садочок її татусь ніколи не прийде, не подарує щирої посмішки, не пригорне. Вона тата ніколи й не бачила, бо народилася відразу після його похорону. Важко навіть уявити, що в такі хвилини відчувала маленька дитина. Біль через втрату татуса Ігоря Упорова не згасав і в її старшій сестричці Юлі. Коли він загинув, дівчинці було лише чотири роки. Мама Надія певний час приховувала трагедію від дитини. Не взяла її на похорон, бо хотіла, щоб донечка назавжди пам'ятала тата усміхненим і життєрадісним. А сама, провівши чоловіка в останню путь, на

цвинтар не пішла, бо поїхала в пологовий будинок народжувати Віолетту. Так назвав ще ненароджену донечку її чоловік Ігор. Перед відправкою в зону АТО він проходив навчання на рівненському полігоні і зателефонував вагітній дружині: «А знаєш, як ми назвемо нашу меншу донечку? Віолетта!»

Надія це почула і в неї защеміло серце: він так далеко, а подумки поруч із ними, своїми дівчатами.

Коли Ігор Упоров вирішив піти захищати країну, він знав, що його ніщо не зупинить. Надія лише тихенько запитала: «А, може, не підеш?» Чоловік, який мав досвід строкової та служби за контрактом, миротворчої місії в Косові просто не міг залишатися вдома. Він, щоб не множити поганих думок впевнено відповів: «Я не піду, він не піде, ще хтось не піде, хто ж країну боронитиме? Ти ж не хочеш, щоб російські солдати були у нашому рідному Володимирі-Волинському?» Тож Надія не намагалася втримати чоловіка, й досі, попри величезну втрату, переконана: Ігор вчинив достойно, такі кроки можуть робити лише справжні чоловіки!

Війна забирає найдорожчих людей. Часто – найкращих. Тих, хто в житті зміг би зробити ще дуже багато хороших справ. Але ціною власного життя вони дали змогу це зробити іншим.

Проте їхній батьки, дружини, а найголовніше – діти залишилися без опіки та підтримки. Таких в Україні тисячі. Лише на Волині понад 220 діточок. На жаль, ця цифра збільшується, а разом із нею і зростає потреба дедалі більше опікуватися такою малечею. Адже вони – безцінний генофонд нації, вони – діти героїв. Тому в Луцьку створено унікальний проект «Меценати для солдата». І понині їхня діяльність не знижується, навіть на тлі загального спаду активності волонтерських рухів. А три роки тому голова проекту Руслан Теліпський започаткував унікальний напрямок

їхньої діяльності – «Діти небесного легіону», що передбачає підтримку кожної дитини, яка втратила батька через події під час Революції гідності та конфлікту на Донбасі.

– Ми допомагаємо всім дітям без винятку. Навіть якщо батько загинув і з якихось причин не отримав статус учасника бойових дій, або ж батько не був рідним, проте саме він виховував дітей дружини, то таких діточок ми не обділяємо. Опікуємося всіма дітьми, і тих біців, які померли чи загинули вже після демобілізації, не в зоні конфлікту. Адже батька дитини забрала війна. Є такі нюанси, коли держава не може виплачувати компенсацію і вважати людей сім'єю загиблого

Матвій Ляшук святкує день народження

учасником бойових дій. Але для нас винятків немає, ми всіх дітей підтримуємо, – говорить Руслан Теліпський.

Партнер по проекту Наталя Скиба каже, що спочатку був страх, чи потягнуть вони таке навантаження. Адже діти мешкають не лише у Луцьку та області, є сім'ї, що були змушені переїхати в інші регіони. Але про своїх маленьких підопічних «Меценати для солдата» не мають морального права забувати. Тому запрошують на всі конкурси, свята, концерти, заходи та поїздки, які організовують власними силами. Звичайно, до такої благородної справи долучаються великі бізнес-компанії, діаспора та небайдужі пересічні громадяни.

В інтернет-просторі волонтери проекту започаткували традицію: перед днем народження кожної дитини оприлюднювати матеріал про неї з проханням допомоги. Це можуть бути не тільки кошти. Навіть подарована на день народження іграшка викличе в дитині багато позитивних емоцій. Це для неї не просто подарунок, це колосальна підтримка. Й тільки так приходить усвідомлення: я у світі не один, мене люблять.

Волонетр Ольга Ляшук, котра втратила чоловіка й залишилася

сама із десятимісячною дитиною, знає, як важко синові зростати без тата, без його сильного та мужнього плеча. Молода мама старається зробити все, щоб її Матвійко зростав щасливою дитиною. А ще вона знаходить сили й час, щоб приділити увагу іншим маленьким волинянам. Дружина загиблого спецпризначенця зустрічається із дітками, пише про них у соціальних мережах.

– Я, Наталія Ішук (вона теж вдова) і волонтер Любов Фрадинська разом заповнюємо сторінку «Діти Небесного легіону». Спочатку писали вони, бо був час, коли мені самій треба було заспокоїтися. Адже щоб написати про дитину, потрібно осягнути її горе. Тепер ця волонтерська робота допомагає мені відволіктися від поганих думок, – розповідає Ольга Ляшук.

На жаль, не всі анкети беруть за душу. Проте про один випадок Ольга згадує із неабияким запалом. Матеріал про Михайла Грошева, сина славетного кіборга ДАПу, спричинив неабиякий резонанс. Наталія написала, що дитина із багатодітної сім'ї, син кіборга потребує теплих речей. Історією зацікавилася місцеве телебачення, а люди телефонували Наталі два дні безупину. Тож назбирали стільки

теплих речей, що весь склад був заповнений. Звичайно, дитині не потрібно стільки, тож завдяки цій історії вдалося забезпечити інших діточок. Ольга каже, що допомогти навіть посильно – це дуже просто, але так важливо...

– Дитина позбавлена батьківського піклування. В неї чи не єдина радість – день її народження і та іграшка, яку можете їй подарувати. І чому б не зробити так, щоб вона пораділа хоча б у цей день? Не кажучи вже про весь рік. Бо дитина повинна бути щасливою завжди, – тамуючи душевний біль, продовжує нашу розмову Ольга Ляшук.

Минулого року на день народження її синок Матвійко захотів мати спортивну стінку. Волонтери виділили певну суму, Ольга доклала решту і от розповідає: «Матвійко всю зиму на цій стінці провисів».

Із започаткуванням такої доброї традиції, коли кожна дитина має

отримати бажаний подарунок, Руслан Теліпський робив неймовірні речі, щоб назбирати такі величезні кошти. Допомогали і благодійники, і діаспора. Адже планку встановили досить високо – на кожен подарунок близько двох тисяч гривень. Якщо подарунок був дорожчий, то купували на власний розсуд або доплачувала родина. Діти замовляли різне: від кросівок, планшетів і іграшок до спортивного інвентарю і домашніх тварин. Так, доньки Надії Упорової Віолетта та Юля отримали чудового маленького йоркширського тер'єра. Тепер він дарує любов сім'ї, а щоразу, коли Руслан їде до них у гості у Володимир-Волинський, завжди везе велику пачку собачого корму.

Коли він їде по Волині, завжди винаймає велику машину, бо подарунків для дітей досить багато. Лише до цьогорічного Дня захисту дітей він зі своєю командою придбав багато велосипедів. Тим, хто

не зміг приїхати за бажаним подарунком до Луцька, Теліпський особисто розвозив по селах. Так, за один день роздав приблизно 10 велосипедів, а менших подарунків ніхто навіть не рахує. Якщо ж взяти до уваги, що за раз доводиться долати десятки, а то й сотні кілометрів, то такі подарунки цінуються не в грошовому еквіваленті, а в щирості, теплоті та любові.

Коли найзаповітніша дитяча мрія здійснюється, то ці неперевершені емоції залишаються на роки. А ще Руслан Теліпський переймається майбутнім своїх підопічних. Тому почав більше часу приділяти виявленню талантів дітей. А обдарованих на Волині дуже багато.

– Ми підтримуємо зв'язок майже із чотирма тисячами бійців та волонтерів. Тому поширити запит, хто може цілеспрямовано допомогти тій чи іншій дитині розкрити її потенціал, – немає проблем. Наприклад, хтось мріє навчитися фотографувати. То хіба важко знайти фотографа, який навчить, або людину, яка допоможе з безкоштовними курсами з фотографії? Ми також зараз намагаємося надавати нетривіальну, непобутову допомогу, – говорить Руслан Теліпський.

Такий досить незвичайний подарунок він зробив і старшій дочці Ірини Смірної Христині. Коли дівчині виповнилося 20 років, він підмовив маму взяти Христину із собою в Луцьк, щоб долучитися до розмальовування іграшок

до Різдва. Дівчина, яка захоплювалася малюванням та живописом, навіть не очікувала на таку увагу, адже їхала з іншою метою – допомогти підготуватися до ярмарку. Та коли дружини атовців та волонтери весело юрбою привітали її, а потім Руслан вручив валізу, альбом із репродукціями картин

У цей складний для України історичний момент волонтерський рух «Меценати для солдатів» цінують будь-яку допомогу бійцям ООС, важкопоранених, ветеранів АТО, але в першу чергу для сімей, котрі втратили через війну годувальника.

Під їхньою опікою понад 220 дітей, у котрих війна забрала безтурботне дитинство. Але загальними зусиллями можна повернути дітям ширі посмішки та віру у світле майбутнє. Кожен може долучитися до цієї благородної справи. Можна надіслати вже придбані подарунки і волонтери вручать їх тим дітям, до якого прихильне серце благодійника.

Більш детальну інформацію Ви зможете знайти у групі facebook ДІТИ НЕБЕСНОГО ЛЕГІОНУ
Контактна інформація:
050-973-44-84
0997508538
0989481450

відомих художників та сертифікат на подорож до Німеччини, щоб відвідати Дрезденську картинну галерею, вона стояла і розчулено

плакала. А згодом Христині малюнки надрукували як вітальні листівочки. Також до Дня матері, їх удови вручали своїм свекрухам на знак шани і любові.

Справжнє визнання отримала і молодша сестра Христини Аліна. Минулого року в американському Чикаго проводився конкурс з декламування віршів Кобзаря. Руслан Теліпський вирішив запитати відео, де діти загиблих воїнів читають вірші Шевченка й перекинути його на конкурс. Так його

переможцями стали Настя Луцюк, Вікторія Федчишин і Аліна Смірнова. До речі, Настя Луцюк у той час лежала в лікарні. Але Руслан вмовив маму принести вишиванку, а сам прийшов із відеокамерою і записав виступ, щоб підбадьорити дитину.

— Я прочитала віршик «Думи мої...», бо у школі також проводили конкурс, присвячений творчості Тараса Шевченку, і співали його пісні. Тому на конкурсі я половину вірша декламувала, а половину виконувала акапельно. Переможці отримали по 100 долларів. Але я була щаслива від того, що я змогла! — з неймовірною радістю ділиться спогадами учасниця конкурсу Аліна Смірнова.

А ще дівчинка за допомогою проекту «Діти Небесного легіону» встигла відпочити в таборі у Німеччині. За два тижні — враження на все життя. Після таких поїздок діти настільки відволікаються від проблем, що не хочуть повертатися

Сестри Смірнови Христина та Аліна з мамою Іриною

додому. Адже там все по-іншому. Атмосфера також надихає. Так, вони на знак вдячності на головній площі Франкфурта у вишиванках танцювали флешмоб. Німецька публіка була в захваті від виступу юних українців.

Така ж акція відбувалася й у Польщі на різдвяні свята, але за участю інших дітей загиблих бійців АТО. 20 дітлахів співали колядки на площі Любліна, їх слухали люди, знімало місцеве телебачення. Це настільки захопило поляків, що вони запропонували маленьким колядникам за дві години провести цілий різдвяний концерт. Руслан розгубився, бо підготували лише кілька колядок, а діти радо пристали на пропозицію. За дві години вони підготували яскравий виступ.

— Вони взяли творчістю та лідерством. Вони зрозуміли, як це відповідально і за честь для нас презентувати свою країну. І дуже класний момент, коли ми їх вчимо розвиватися і бути творчими людьми. Це не так складно, коли робиться від щирого серця. Що від серця йде, в серце й потрапляє! — говорить Руслан Теліпський.

Він робить все, аби діти отримали хороший відпочинок і яскраві емоції. Тому у списку таборів і місць, які вже встигли відвідати маленькі волинняни, — Болгарія, Польща, Німеччина, Данія. Цей перелік можна продовжувати. Адже

лише минулого року діти побували у більш ніж 10 країнах світу. Руслан з колегами-однодумцями активно працює, щоб географія локацій лише розширювалася. Адже українська діаспора дедалі більше цікавиться своїми співвітчизниками. На знак вдячності центром міста діти пронесли 25 прапорів з різних країн світу, де мешкають українці-переселенці, що активно підтримують юні українські таланти. Така хода — це символ того, що Україну підтримують, не розділяють і співчують нашій трагедії. Руслан Теліпський — знана не тільки в Україні, а й за кордоном людина, науковець і шевченкознавець. Його фотовиставки та лекції проходять на найвищому рівні в багатьох державах. Але пріоритет для нього — це Україна. Він завжди повертається сюди і не уявляє свого життя без того, що він принаймні комусь не подзвонить і не перепитає, як справи.

— Я всім кажу: це найкращі роки мого життя, коли я дійсно відчуваю, що змінюю дітей. Вони стають радісні, усміхнені. Навіть те, що вони мені пишуть і лайкають у Facebook — це багато чого варте. Тому це моя ніша і для мене це святе. Для мене ця місія — за честь, бо є ті, хто віддали, також і за мене, свої життя. Так ми дякуємо за їхні вчинки й говоримо їхнім дітям: «Ви не самотні!»

Галина ЖОЛТІКОВА

З нагоди Дня захисту дітей Руслан Теліпський влаштував малечі справжнє свято

МАМА КСЮША

В мережі Facebook, де триває акція **#чужих дітей не буває** немає місця безглуздим анекдотам, розважальним відео, беззмістовним репостам. Тут триває щоденний марафон звітів про допомогу дітям загиблих героїв АТО, інформації щодо благодійних акцій підтримки вимушених переселенців, які вже відбулися чи плануються, «гарячі» повідомлення про збір найнеобхіднішого для мешканців прифронтової зони.

Це сторінка Оксани Лазебник. Мама Ксюша – як її називають діти, яких обігріло її велике любляче серце. Оксана з тих людей, чиє життя поділилося на «до» і «після». Відліковою точкою став Майдан: «до» – підприємець, «після» – волонтер

– Раніше я не розуміла, що таке «волонтер». Це слово для мене і звучало дивно, і ніяких особливих почуттів не викликало. А тепер пишаюся тим, що належу до славетної когорти волонтерів, – наголошує жінка.

Із самого початку подій у Криму та російської збройної агресії на Сході їй вистачає сил та часу координувати відповідну допомогу біженцям та переселенцям, дітям загиблих героїв, дітям постраждалих у зоні АТО, співпрацювати з благодійними фондами. Саме допомога дітям, що живуть у складних умовах нав'язаної нам «братським сусідом» війни, стала для Оксани сенсом життя.

– Є діти, які щодня чують вибухи. Звісно, можна сказати, що звикаєш до всього, але як звикає

до цього малеча, що мешкає у зоні бойових дій? Вони із заходом сонця не вмикають світло у приміщеннях, адже неподалік працює снайпер. Там нема українського телебачення, а український прапор в них асоціюється лише з військовими. Це не те, що жити в селі, та не бачити міста, це жити у війні – і не знати, як жити в мирі... – ділиться наболілим Оксана.

У червні 2015 року волонтерська допомога дітям Сходу перейшла в площину боротьби за життя восьмирічної Тетянки Чернобай. 18 січня російські найманці обстріляли місто Вуглегірськ. Снаряд з їхнього «Граду» влучив у житловий будинок, де на той момент перебували Таня та її друзі. Хлопчики 7 та 16 років загинули на місці. Дівчинка дивом залишилась

жива, але зазнала тяжких поранень хребта, головного мозку, значних опіків шкіри, множинних осколкових поранень. Стан дитини був безнадійний, лікарні Вуглегірська та Дебальцевого приймати відмовилися. Завдяки волонтерам з Києва Тетянку вдалося терміново транспортувати в опікове відділення медзакладу Краматорська. Неймовірні зусилля лікарів врятували їй життя. Далі лікування продовжили у столиці.

З цією дівчинкою Оксана була поруч з червня й до січня. Вела переговори з усіма світовими опіковими клініками, адже в Києві, на жаль, їй допомогти не змогли.

Стан дитини залишався нестабільним. Загальна сума, необхідна для проведення десяти складних операцій, становила близько 525 тисяч євро. Спонсором зголосився стати іноземний волонтер. Збір документів тривав майже п'ять місяців.

– Разом із Тетянкою поїхали у Страсбург, адже була критична ситуація – вона фактично помирала. Я була у складі делегації, що їхала в ПАРЄ, аби розповісти про тяжкі наслідки російської агресії для дітей. В Україну ми вже не поверталися, звідти викликали німецьких волонтерів, які відвезли нас у клініку, – розповідає жінка.

Оцінивши стан дитини, професори із розумінням поставилися до ситуації та оперували дівчинку в борг. Тані зробили ще одну термінову операцію, коли з'ясувалося, що оплата не надійшла через проблеми із супровідним документом щодо переказу коштів.

Лікарі, які робили операцію, відмовилися від гонорарів, тому замість повної суми за лікування потрібно було сплатити 32 тисячі євро. Завдяки небайдужим людям необхідну суму зібрали за декілька днів.

Оксана виховує трьох власних дітей. Та не тільки вони називають її мамою, а й семирічний Артем

– Діти є діти! І нехай їхнє дитинство буде хоч трішечки щасливішим!.. Вони ж у своєму віці зазнали стільки горя, – пояснює свою мету пані Оксана

Кирилюк, син загиблого на Сході старшого солдата 30-ї механізованої бригади Олександра Кирилюка. Мати покинула хлопчика ще при народженні, вихованням та опікою займалися прадід та прабабуся. Всі разом вони мешкають у невеличкому селі Семенівського району. Оксана давно вважає Артемку своїм сином: «Я періодично забираю Артемку до себе, він із моїм сином – наче брати: разом ходять на підготовчі курси й у дитячий садочок, хлопчик давно став нам рідним. Найвища нагорода для мене – чути, як він називає мене «мама Ксюша».

На сьогодні під опікою Оксани Петрівни перебувають понад 200 дітей загиблих воїнів АТО. Хоча те, що вона робить, неможливо описати сухим офіційним словом «опіка». Кожен захід орієнтований не просто на надання допомоги. Він не обов'язково буде масштабним, як концерт у грудні 2016 року, але завжди наповненим справжньою батьківською турботою, як день народження восьмирічного Микитки Баули.

Скласти повний перелік добрих справ Ксенії неможливо. Тільки у травні цього року вона організувала 76 своїм дітям відвідини фінального матчу Ліги чемпіонів УЄФА серед жінок. Ще троє отримали сертифікати на фінальну гру. Троє діток відпочили в Туреччині.

– Діти є діти! І нехай їхнє дитинство буде хоч трішечки щасливішим!.. Вони ж у своєму віці зазнали стільки горя, – переконана Оксана Лазебник.

3 квітня 2015 року вона опікується не тільки дітьми загиблих героїв АТО. Як мама вона розуміє труднощі, які щодня доводиться долати матерям прифронтової зони. У містах та селах «сірої зони» забули про газ та безперебійне електропостачання, а люди позбавлені можливості працювати і заробляти гроші. Тож тут Ксенію добре знають. Саме вона, майже щодня відправляючи туди посилки з усім необхідним, допомагає матерям одягати та взувати дітей. Це масштабна й водночас кропітка робота. Та Оксана Лазебник навіть тут знаходить можливість не про-

сто допомогти, а зробити це, відповідно до дитячих бажань.

Наразі завершилась акція «Випускники проклятої війни», де кожен мав можливість побувати в ролі феї-хрещеної для випускників шкіл «сірої зони», подарувавши ошатну сукню, взуття, костюм або аксесуари. Не секрет, що будь-яка дитина мріє відчувати себе по-чарівному на першому в житті дорослому балу. А діти, які вимушені жити в нелюдських умовах війни, заслуговують на справжню казку більше за інших. Така допомога країні не залишилася непоміченою. Оксану Петрівну нагороджено орденом княгині Ольги III ступеня, орденом «За мужність», відзнакою Президента України «За гуманітарну участь в антитерористичній операції», відзнакою Міністерства оборони України, орденом «За розбудову України», нагрудним знаком народної пошани «Волонтер України». І ці нагороди лише посилюють її бажання допомагати дітям, які через війну позбавлені безпеки і радості життя. Жінка підтримує їх не лише матеріально, вона створює умови для здійснення дитячих мрій, повертає їм казковий світ дитинства.

Ксенія стверджує, що чужих дітей не буває. І для неї це не просто хештег у соціальній мережі, це спосіб життя, стан душі, а для суспільства – приклад для наслідування.

Валерія КРОТЧЕНКО

«Найкращий вірш ще ходить на свободі...»

МОЇЙ МАМІ СЬОГОДНІ 80! ТОЖ Я – ЩАСЛИВИЙ СИН!

Уже й в самого посивіли скроні,
Уже і сам натомлений життям,
Та як же хочеться припасти у долоні
Твоїм дорослим, але все ж таки дитям.
Та сивину втопити в мозолисті руки,
Та, мов би чарами, надихатись теплом,
Та з думою важкою в час розпуки
Ті мозолі розгладити чолом.
Та слухати, як тихо шепчуть губи,
Щонайріднішої, найближчої з жінок,
Тієї, що довіку приголубить,
Якими б долями ти не ходив в танок.
Та у обіймах тих, тісніше якомога,
Як немовля, тулитись до грудей,
Та покаюннями усе молити Бога
За довгий вік найкращій із людей.
Та і заснути в тім, немов щеня в долонях,
Напившись ніжності, як з лону молока,
І тільки чути, як по сивих скронях
Матусі лагідно свята тремтить рука.

Учасник Майдану, волонтер, поет Василь Ковтун з початку війни на Сході держави є постійним учасником волонтерських артгруп, які відвідують зону бойових дій для підтримки наших воїнів. Слово поета чули захисники України в Пісках під донецьким аеропортом, у Старобільську, Райгородці, Маріуполі, Волновасі... Під час поїздок на фронт Василь знає, що його невтомно вдома чекає рідна матуся Ніна Федорівна, що нині проживає в родинному обійсті, що в селі Ставки Фастівського району Київської області. 28 травня 2018 року Ніні Федорівні виповнилося 80 років. Жінка є матір'ю-героїнею. Окрім сина Василя, вона разом із чоловіком Василем Федоровичем, світла йому пам'ять, народила і виростила трьох доньок та двох синів. Усі вони часто збираються до гурту в рідному домі, аби відвідати найріднішу на світі людину – маму. Як і належить поету, Василь Ковтун неодноразово присвячував своїй матусі поетичні рядки

Я до тебе горнуся,
Моя рідна матусю,
Скільки ж в тому любові й тепла,
І все більше журюся,
І все більше молюся
Лиш про те, щоб ти просто була.
У далекі дороги,
Де мої перемоги,
Мене кличуть шалені світи,
Та вертають тривоги
До святого порогу,
Де, рідненька, лишаєшся ти.
Твої стомлені руки,
Мої миті розпуки,
Як єдині між нами мости,
За очікувань муки,
За всі наші розлуки
Ти мене, моя люба, прости.
Знову їду і бачу,
Як тихенько ти плачеш,
Як гукаєш на помах крила,
І молюсь нетерпляче
Про обійми гарячі
І про те, щоб ти просто була.

СЛАВНИМ І НЕЗЛАМНИМ ВОЇНАМ ПРИСВЯЧУЮ!

І відгукнуться тільки кращі,
І першим піде поводитир,
І не спитають, як і нащо, –
Лиш заспіває дзвін сокир.
І загуляють вітром в полі,
І вдарять громом, як один,
І буде чути пісню волі
В ім'я України і родин.

І порубають вражі лави,
І не помітять берегів,
І не попросять хліба й слави –
Лиш тільки прощі ворогів.
І від душі зіб'ють оскому,
І закарбують в глиб віків,
Що вже ніколи і нікому
Не покорити козаків!

Виший мені, матінко, сорочку,
Світлим візерунком мої дні,
Рідну Україну у віночку,
Виший, мамо, доленьку мені.
Хай же оберегом вона буде,
Хай прикриє зголене плече,
Хай мені радіють добрі люди
І хай заздрість злих не опече.
Виший мені, матінко, сорочку,
Вузлики засій на ній рясні,
Соловейка раннього в садочку,
Щирого кохання навесні.
Хай я в ній зустріну свою милу
І любов несучу, як Прометей,
А на те ще маю добру силу –
Колихати в ній своїх дітей.
Виший мені, матінко, сорочку,
Хрестиком освячені вогні,
Біля серця ближче у куточку –
Перемогу славу на війні.
Хай мене бояться вражі змії,
Щоб не знав я чорної біди,
А як раптом біль почервоніє –
Ти мене у ній і проведи.
Виший мені, матінко, сорочку...

Дайте нам краще спокій,
Не стукайте в наші двері,
Потуги ваші жорстокі,
Неначе обійми пантери.
Чого вам від нас потрібно,
Які вами цілі рушать?
Вам не роздерти все рівно
Святі наші вірні душі.

Скуштуйте сьомого поту,
Хай слина рікою ллється –
Вам не дійти ні на йоту
До клапанів нашого серця.
Казіться в дурній манері,
Волайте у вікна лайливо,
Не стукайте в наші двері –
За ними живуть щасливі.

КОРЮКІВСЬКА ТРАГЕДІЯ: НАЙМАСОВІША КАРАЛЬНА АКЦІЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ

Знищення Корюківки, райцентру на Чернігівщині, 1943 року тривалий час замовчувалося. Хоча угорські військові спільно з гітлерівцями знищили в містечку 6700 мешканців (для порівняння – у значно більш відомій білоруській Хатині вбили 149 осіб), про це в Радянському Союзі не говорили. Чому? За знищенням людей, виконуючи настанови Кремля, бездіяльно спостерігали радянські партизани...

9 вересня 1941 року гітлерівці окупували Чернігів. Практично всі партійні керівники втікли з міста. Одним із небагатьох, хто залишився був Олексій Федоров, перший секретар Чернігівського обласного комітету КП(б)У. Федоров, перебуваючи в підпіллі, організував партизанський загін, який підпорядковувався безпосередньо НКВС СРСР і налічував кілька тисяч бійців. Загін Федорова систематично знищував німецькі склади, підривав залізничні колії, мости та заводи, нападав на окремі німецькі частини. 18 травня 1942 року

О. Федорову було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

У ніч на 27 лютого 1943 року його загін атакував окупаційний гарнізон містечка Корюківка Чернігівської області. Метою нападу було визволення з в'язниці дітей Феодосія Ступака – колишнього голови колгоспу, одного з командирів партизанського загону.

Акція була успішною: партизани визволили дітей Ступака та інших ув'язнених – загалом 97 осіб, захопили боєприпаси, підірвали склади пального та майстерні. Гарнізон Корюківки, що складався

переважно з угорських військових, зазнав втрат – 78 солдатів було вбито, ще 8 захоплено в полон. Партизани відійшли в ліси поблизу містечка і зачалися.

А вже вранці 1 березня до Корюківки прибули каральні загони угорської 105-ї легкої дивізії та окремі частини карателів СС. Покладаючи вину за напад на мешканців містечка, вони почали зганяти переляканих жителів у клуби, церкви та школи. Тих, хто опирався, вбивали на місці. Решту розстрілювали вже у будівлях.

Розправа тривала до вечора 2

березня. Коли будинки були заповнені трупами (лише в будівлі ресторану радянська судово-медична експертиза після деокупації знайшла останки 500 тіл), каральні загони почали палити містечко. Угорці шукали вцілілих, що ховались у погребках та кидали їх у палаючі будівлі.

Жителі, які ще 1 березня втекли в ліси та сусідні села, потім повернулися до спустошеного, майже повністю згорілого містечка. Але вже 9 березня карателі повернулися і, зігнавши людей в одну зі вцілілих будівель, спалили їх живцем.

За час каральної акції було знищено 6700 осіб. Згодом радянська судово-медична експертиза змогла ідентифікувати лише 1088 з них, настільки були понівечені тіла решти. Угорці разом із гітлерівцями спалили 1390 будівель (вціліли лише 10).

Однак цій трагедії можна було запобігти. У лісах поблизу Корюківки протягом усієї каральної акції знаходилися загони Федорова. Їхня чисельність, за офіційними даними, становила 5,5 тисячі осіб. Це були досвідчені, добре озброєні партизани. Кількість карателів же становила лише близько 300-500 осіб, більшість з яких в реальних бойових операціях участі не брали.

Однак люди Федорова спостерігали, як палять Корюківку, із сусідніх лісів. Чули звуки пострілів, автоматні черги і... нічого не робили. «Не було команди. Ми просто спостерігали», - розповів після війни один із партизанів, що був свідком цих подій.

Безліч наказів вищого керів-

ництва НКВС та Ставки Верховного Головнокомандувача орієнтували партизанів на здійснення диверсій та знищення живої сили ворога. Але немає жодного документа, де наголошувалося б на необхідності захищати мирне населення. Навпаки, на думку керівників Радянського Союзу, заважати окупантам убивати нонкомбатантів було взагалі не потрібно, адже каральні акції «піднімають український народ на боротьбу проти окупантів».

Ось думка чернігівського історика, представника Українського інституту національної пам'яті Сергія Бутка: «Жодна каральна операція гітлерівців не переривалася сталінськими загонами партизанів, бо було вигідно, щоб відбувалося якнайбільше звірств із боку німецької адміністрації. Всі знали, що німецькі окупанти за кожного вбитого солдата розстрілюють до 100 осіб, і цього наказу вони невідступно дотримувалися. А підпільники та партизани, вбивши німця, навіть не прикопували трупа. Таке часто траплялося просто в населених пунктах, після чого гітлерівці відразу розстрілювали мирних людей, а село спалювали. Населенню України потрібно було довести, що Голодомор 1932—1933 років, розстріли 1930-х — це так собі, а німецький режим набагато жажливіший».

А Герой України Левко Лук'яненко у своїх спогадах «3 часів неволі» наводить дані про те, що радянські партизани, убивши німецького солдата, ще, бувало, й спеціально підвозили труп ближче до мирного села, щоб окупанти

його спалили. Все для того ж «підняття духу опору радянських громадян»...

19 березня 1943 року Червона армія вступила до Корюківки. Але зустрічати бійців було вже нікому.

Після війни Корюківську трагедію почали приховувати. Бездіяльність партизанів, які могли врятувати кілька тисяч життів, замовчувалась. Федоров після війни встиг вкрай нерезультативно повоювати проти УПА, зробив блискучу кар'єру, був ушанований комуністичною владою, обіймав посаду міністра соціального забезпечення, нагороджений більш ніж десятком орденів та медалей, написав і видав кілька книжок зі своїми спогадами. Жодним словом партизанський командир не прохопився про трагедію Корюківки.

Однією з причин замовчування корюківської трагедії було ще й те, що знищення мирних українців відбувалося за участю угорських окупаційних військ, а радянська влада не хотіла ускладнювати стосунки з угорським комуністичним урядом Яноша Кадара.

Радянські партизани, як це стає очевидним у наш час, зовсім не були святими борцями за волю народу. Зоя Космодем'янська, приміром, не здійснила жодної акції проти окупантів, а натомість палила селянські хати, за що і була схоплена і видана німцям. Микола Кузнецов, розвідник із судимістю, що провокував німців нападати на українські села, вбитий вояками УПА. Таких «героїв» не злічити. Олексій Федоров — серед них.

Арсен ЧЕПУРНИЙ,
Василь ЧЕПУРНИЙ

ПримаНдон

Як там давнішня примадонна вся Москвії і прилеглих до неї хуторів Алла Пугачова колись співала? «Я так хочу, чтобы лето не кончалось, чтоб оно куда-то мчалось...», здається? Ой, не дивно, що Алла Борисівна з такою кривою на сцену більше не виходить! Нині на Росії за подібну агітацію можна до такої «холодної» влетіти, що тепле літо згадуватиметься їй на нарах з рідної неотесаної берези зі шпичаками під гузно. Нині в тамошнім улусі залишилася тільки одна... пшепрашам... залишився тільки один примадон... Чи краще сказати, примаНдон?

Та не будемо вигадувати нових термінів, скажімо просто: на Росії залишався тільки один примат. Тобто приматів там багато, мільйонів зі 140 набереться, проте цей – найголовніший! Альфа-примат! Володимир Володимирович. Щоправда, вокал – не його стихія, хоча всі з нетерпінням чекають, як він співатиме свою «лебедину пісню» на суді в Гаазі. Поки що він більше спеціалізується на розмовному жанрі. І до того, щоб це «лето не кончалось», ставлення в нього вкрай негативне. Бо воно ще початися не встигло, а вже стільки проблем наробило, що

навіть березові шпичаки в гузно можуть видатися ніжними прогладжуваннями Аліни Кабаєвої.

Найбільшою проблемою для кремлівського карлика залишається, ясна річ, Україна. Колись його попередник Борис Єльцин, добряче хильнувши на кримському пляжі оковитої, повчав свою челядь: «Кожного ранку, прокинувшись, ви в першу чергу повинні думати, що ви зробили для України!» А Володимир Володимирович кожен свій ранок починає з думки, що йому робити з Україною. Це в нього вже – як хронічний енурез.

Австрійський журналіст телеканалу ORF Армін Вольф, котрий нещодавно на свою голову зустрічався з цим Цар-опудалом, розповів, що це було найскладніше інтерв'ю у його житті: «Ти його запитуєш про корупцію в Росії, а він починає обговорювати корупцію в Україні». Крім того, в тому ж інтерв'ю вершиник без голови, але з голим торсом заявив, що відмова України від можливого вступу до НАТО не припинить російської агресії, бо у Кремлі стремління Києва до європейської інтеграції вважають «однією з проблем, але не єдиною».

Був колись у племені мокшан, столицею яких стала Москва, популярний телеперсонаж – суворий челябінський мужик, який з тарілкою вермішелі в руках любив балакати з телевизором.

Так Володимир

Володимирович його легко пересуворив! Якщо раніше на його «Прямих лініях» у студії сиділи хоч якісь живі манекени і щось там з папірців лопотіли, то цього разу під софітами ботоксом пітнів він сам-один – пітерський мужик в оточенні аж десятки телевизорів! Телефонують йому, наприклад, з Рязані: «Володимире Володимировичу! Ви – наше сонечко, наша радість, наша гордість! Спасибі, що ви є! Спасибі вашій мамі, що вас народила на щастя всій великій Росії, на втіху всій планеті і всьому Всесвіту! Сподіваємося, що скоро ви з нею зустрінетеся і передасте наші вітання! А поки що змилуйтеся! Накажіть властям, аби вони хоча б якісь дошки на нашій вулиці поклали, бо до вигрібної ями від нашого бараку кілометр по багнюці бігати важко! Вже троє пенсіонерів втопилися. Та не хвилюйтеся, їх не шкода, все одно пенсії не отримували, невідомо навіть, чого вони до того нужника повзали».

Володимир Володимирович не гайно ж командує: «А подати сюди губернатора Рязанської області Тяпкіна-Ляпкіна! Чому на вулиці дощок немає, га?!»

На екрані одного з телевизорів з'являється перелякана мармиза губернатора і белькоче: «Так Україна ж...»

– До речі, про Україну, – підхоплює тему лідер великої Росії. – Ми більше не будемо терпіти...

– Правильно! – радіють рязанці. – Не терпіть! Ми якось уже самі

потерпимо! Врешті-решт у нас вся підлога в дірках, то нам тієї вигрібної ями і не треба! «Жила бы страна родная – и нету других забот!» Ура вам!

Ну от що накажете робити славним росіянам з тією Україною? Кілька рецептів пролунало на російському державному телеканалі «Росія-1» у програмі «Вечер» (у перекладі українською – «Сутінки розуму»). Постійний учасник програми, такий собі «політолог» Дмитро Куликов прямо і рішуче заявив:

– Росія не зацікавлена в існуванні такого суб'єкта, як Україна! Шерсті від неї мало, а вереску багато. Навіщо вона потрібна? У Росії немає жодного аргументу, щоб такий суб'єкт існував!

– Ми хочемо відновити єдину державу – українці, білоруси і росіяни! – замироточив стратегічними ідеями, що той бюст царя Миколи II, його сусід по палаті №6 «східнознавець» Семен Багдасаров. – У нас в Росії живуть мільйони українців. Невже не можна сформувати з них кілька полків? Важко сформувати уряд України у вигнанні?

Ну не знає дядько, що «уряд у вигнанні» на кремлівській підкормці у Москві вже є. Очолює його видатний лінгвіст-маркшейдер Микола Янович Азіров. Тільки той білий кінь, на якому Микола Янович збирався в Київ в'їхати, від стресу здох, щойно прем'єр-міністра побачив. «Уряд» так

зрадів – буде з чого ковбасу на вечерю приготувати! А маслаки на холодець згодяться.

Та тут ще одна проблема намаювалася: чим ті українські «полки» озброювати? Через санкції гуми навіть на десяток надувних танків «Армата» вже не вистачить, а пластмасові автомати в «Дитячому світі» закупувати, то діти плачуть. Мовляв, з чим же ми до Берліна чергового 9 травня підемо? Були, щоправда, сподівання на страшні ракети, які Володимир Путін у мультиках показував, проте клятий американський телеканал CNBC всю малину зіпсував. Виперся зі своїми посиленнями на джерела у розвідці і розповів, що з листопада минулого року по лютий поточного Росія здійснила чотири запуски крилатих ракет з ядерними двигунами на бензині – і всі вони тими ядерними двигунами накрилися. Найдовший політ тривав дві хвилини. Звісно, це аж удвічі довше, ніж те, скільки Володимир Володимирович здатний з Аліною Кабаєвою гімнастикою займатися, та все одно не вистачає, щоб навіть до Воронежа долетіти. Хіба що запустити цю «найпотужнішу у світі» ударну систему просто з його центральної площі, то вона там і впаде. Щоб вороги тремтіли. Тепер зрозуміло, що ботоксний президент не збрехав, коли нахвалювався, що ці новітні розробки російської оборонки оснащені найкращою системою

подолання протиракетної оборони? Ворожа протиракетна оборона їх же елементарно не встигає зафіксувати! Тільки-но американці надумують на червону кнопку натиснути, а вже раз – і вибух! Саме на тому місці, звідки був запуск. Хто ж із такою армією впорається?

Втім російські винахідники на досягнутому не зупиняються. Зараз, кажуть, приступили до розробки ще кращої системи. «Скунс» називається. Летить ракета, смердить – і всі їй дорогою поступаються. На цю ідею винахідників наштовхнув героїчний похід вбивці власних літаків, здалеку схожого

на авіаносець, «Адмирала Кузнецова» до берегів Сирії. Робота кипить! З космосу також пре. Ще й яка гордість, будь-хто позаздрить: аргентинський, вибачте на слові, «астроном» Хуан Веласкез відкрив нову планету і назвав її «Путін»! На Росії негайно ж оголосити всенародне свято, на яке кожен мав принести дровиняку для заправки ракет, котрі ось-ось полетять освоювати і обживати нове небесне тіло. Володимир Володими-

ровичу вже почали скафандр шити на високих підборах, але... Тут знову все зіпсувало закордоння. Цього разу – Всесвітня асоціація астрономів і космологів. Хизуючись тим, що в них є справжні телескопи, а аргентинський «астроном» спостерігав за небом у театральний бінокль та ще й після того, як відвідав російське посольство, де один чемоданчик із «коксом» зуміли зберегти від ворожих очей, оці всесвітні космологи заявили, що «планета Путін» насправді є звичайнісіньким скупчення космічного сміття. Асоціація не проти, щоб росіяни туди вилетіли і там оселилися, навіть радить їм це зробити (український «Південмаш» згоден навіть зорельоти їм безплатно для цього збудувати), але «Путін – неприпустиме ім'я для небесного тіла. У астрономів не заведено давати такі назви... Ви кажете про зірки Тетчер, Черчилль і Лінкольн? Але ж це не Путін!».

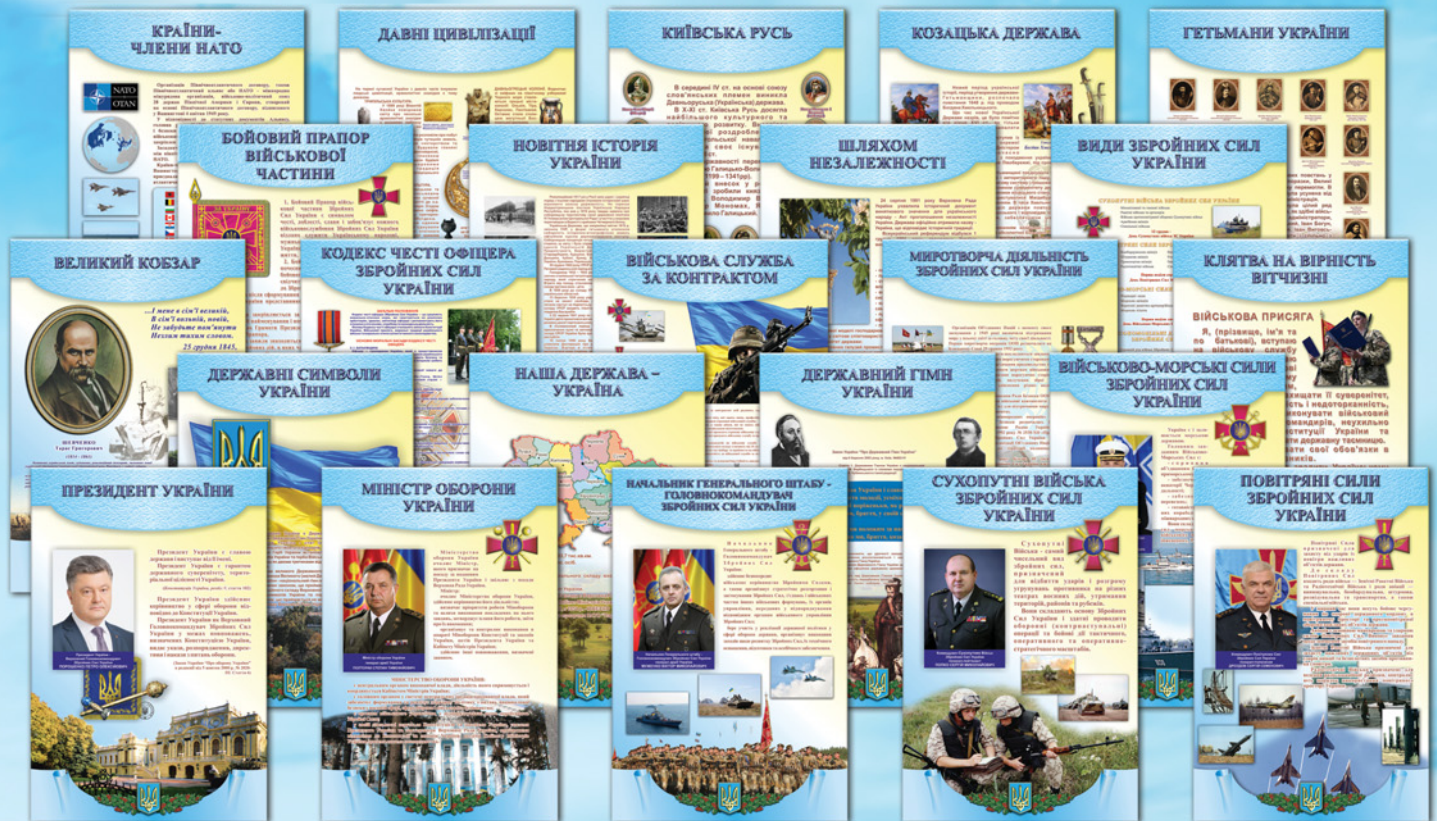
Отакий облом... Та нічого, пацани з «дэнири» гідно помстилися клятим «астрономічним бандерівцям», затримавши 2 червня Хальдуна Наєф Саїла Харахшера. От як ви гадаєте, хто це такий? Помиляєтесь! Удаючи з себе громадянина Королівства Йорданія, він займався «шпигунством на користь «укропів», проводив різноманітні таємні операції, збирав розвідувальні дані, займався диверсійною діяльністю тощо». А найстрашніше – «готував і організовував замах на заступника командувача оперативного командування «Донецьк» полковника Едуарда Басуріна...»

Те, що «укропівський шпигун» знає українську та російську мови так само, як «полковник» Едуард Басурін вміє командувати полками, нікому не цікаво – на те начхати. «Полковник» так «квасить» на Донеччині, що після третьої пляшки сам починає арабською балакати. Колись добалакається. А літо ж тільки почалося...

Олег ЯНОВСЬКИЙ

ОФОРМЛЕННЯ НАОЧНОЇ АГІТАЦІЇ

ВІЙСЬКОВИХ МІСТЕЧОК, ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН, ШТАБІВ ТА ПІДРОЗДІЛІВ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

З вартової
служби

Зі стройової
підготовки

Навчальні
стенди

Стенди,
таблички, знаки

Плакати та стенди можуть бути виготовлені
на папері
на папері з ламінацією
на самоклеїчій з ламінацією
на пластику
на пластику з рамкою

Плакати можуть корегуватися за розміром і змістом за бажанням замовника.

м. Київ, вул. ПЕСТЕЛЯ, 11
тел. +38(044) 236 89 48, 332 99 01
+38(067) 417 79 83
e-mail: pestel11@ukr.net

СПЕЦПРОЕКТ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКИХ ВОЇНІВ

Бібліотека журналу

Військо УКРАЇНИ

Жанни ПРОРОЦТВО

історії українських воїнів

КНИГА 4

Завантажуй та читай:
www.viysko.com.ua
www.mil.gov.ua

На кинуті їм в обличчя слова: «Жінкам не місце на війні» – вони з особливою наполегливістю копатимуть два окопи замість одного, намотавши бинти на криваві мозолі. Випереджаючи хлопців на полігонах, лягатимуть під танки, набиватимуть синці, плестимуть маскхалати та сітки, виноситимуть з-під обстрілу поранених, іноді плакатимуть від болю і розпачу, та тільки тихцем, щоб ніхто не бачив, і тут же, витерши сльози, ставатимуть ще сильнішими, витривалішими, непереможеними. Кидаючи виклик війні, вони вітають життя!

Бібліотека журналу

Військо УКРАЇНИ

ПОБРАТИМИ

історії українських воїнів

КНИГА 1

Бібліотека журналу

Військо УКРАЇНИ

ВІДЧАЙДУХИ

історії українських воїнів

КНИГА 2

Бібліотека журналу

Військо УКРАЇНИ

НАШІ

історії українських воїнів

КНИГА 3

Читати – щоб знати, знати – щоб перемагати!